

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 2

jar 2009

spasiteľná milosť

...lebo sa zjavila milosť Božia spasiteľná
všetkým ľuďom

Tit 2:11

Milí bratia a milé sestry v Kristu!

Milí priatelia!

Z Božej milosti sa k vám prihovárame aj dnes. Hovoríme spolu s apoštolom Pavlom: „Z Božej milosti som čo som. A jeho milosť, ktorú mi preukázal, nebola márna...“ (1. Kor 15:10).

Je to Božia milosť, v ktorej sa môžeme hýbať, existovať a nádejať sa. Prijali sme ju pri spasení a potrebujeme v nej aj rásť vo svojom kresťanskom živote, aby Božia milosť, Božia priazeň, ktorú sme si ničím nezaslúžili, bola pre nás rovnako vzrušujúca ako vtedy pri obrátení sa k Bohu, pri uverení...

Prajeme vám a aj sebe, milí čitatelia, aby vás Boh uvádzal znovu a znovu do pravdy o svojej milosti premieňajúcej životy a do bohatstva plnosti života v Jeho Synovi Ježišovi Kristovi.

Vaša redakcia

Pane, prúdmi požehnaní

...požehnaj svoje dedičstvo! (Ž 28:9)

Pane, prúdmi požehnaní
premieňaš púšte v raj.
V množstve svojho zľutovania
mňa tiež, prosím, požehnaj!

Požehnaj, požehnaj, mňa tiež, Pane, požehnaj!

Pane, v Duchu Tvojom vanú
živé vetry z nebies hôr.
Hladnej duši zošli mannu,
mocne ku mne prehovor!

Prehovor, prehovor, mocne ku mne prehovor!

Bože večný, nepremenná
Tvoja láska žiari v noc.
Trstina, hľa, nalomená,
prosím, dokáž pri mne moc!

Dokáž moc, dokáž moc, dokáž pri mne svoju moc!

Pieseň č. 310, Duchovné piesne, Nitra 1987

Obsah

Pane, prúdmi požehnaní.....	1	Prihláška na konferenciu.....	19
Na päťdesiaty deň.....	2	Evanjelium – posledná šanca.....	21
SOLA GRATIA.....	4	Blahoslavení chudobní duchom.....	26
Spasiteľná milosť Božia.....	8	Solus a totus Christus.....	32
Milosť a zásluhy.....	12	Existuje východisko.....	37
Boží plán: Človek milujúci dobro....	16	Evanjelium zasahuje.....	38
Stvorenie a súčasná veda.....	19	Výzva misijným pracovníkom.....	40

Na päťdesiaty deň

A keď sa už doplňoval päťdesiaty deň po Veľkej noci, totiž deň Letníc, boli všetci jednomyselne spolu. A zrazu povstal z neba zvuk ako zvuk nesúceho sa silného vánku a naplnil celý dom, kde sedeli, Skutky 2:1-2

Pán Ježiš Kristus si na začiatku svojho pôsobenia na zemi vyvolil dvanástich učeníkov. Vyučoval ich Božím pravdám, odhaloval im Božie tajomstvá. V jeho službe prišiel čas, že svojich učeníkov začal pripravovať na to, čo sa malo zanedlho stať: „*Odvtedy začal Ježiš ukazovať svojim učeníkom, že musí odísť do Jeruzalema a mnoho vytrpieť od starších a od najvyšších kňazov a od zákonníkov a byť zabitý a na tretí deň vstať z mŕtvych*“ (Matúš 16:21, Lukáš 24:6-7). Jeho slová sa naplnili tak, ako o ňom predpovedalo Písmo započnúc od Mojžiša a od všetkých prorokov. Zomrel za naše hriechy, bol pochovaný a na tretí deň vstal z mŕtvych. Naplnilo sa všetko, čo bolo zjavené o jeho službe, utrpení, smrti, vzkriesení a o sláve za tým: „*A povedal im: Toto sú moje slová, ktoré som vám hovoril, keď som ešte bol s vami, totiž že sa musí naplniť všetko, čo je napísané o mne v zákone Mojžišovom, v prorokoch i žalmoch. Vtedy otvoril ich um, aby rozumeli písmam. A povedal im: Tak je napísané, a tak musel Kristus trpieť a vstať z mŕtvych tretieho dňa*“ (Lukáš 24:44-46; tiež Lukáš 24:25-27).

Pán Ježiš sa po svojom vstaní z mŕtvych štyridsať dní zjavoval živým svojim učeníkom. Bol s nimi, vyučoval ich o Božom kráľovstve a o budúcich udalostiach, (Sk 1:3). Prikázal im, aby z Jeruzalema neodchádzali, ale čakali

na zaslúbenie Otcovo, aby čakali, až budú zaodetí mocou Svätého Ducha, (Skutky 1:4); „*A hľa, ja posielam zaslúbenie svojho Otca na vás, a vy budete v meste Jeruzaleme, dokiaľ nebudete odiami do moci z výsosti*“ (Lukáš 24:49). V tento deň, na deň Letníc, sa toto naplnilo. V dňoch Kristovej pozemskej služby Svätý Duch ešte nebol daný, „... pretože Ježiš ešte nebol oslávený“ (Ján 7:39).

Udalosť, zoslanie Svätého Ducha, ktorú učeníci Ježiša Krista, tí, asi stodvadsať zhrmaždení spolu, teraz na päťdesiaty deň prežívali, mala pre nich, ako aj pre ďalších uverivších v Ježiša Krista, nesmierny význam a dosah na ich životy. Vtedy to bol pre nich priamy dôkaz o tom, že ich Majster a Učiteľ, vzkriesený Pán, bol oslávený a posadený po pravici Božej tak, ako o tom hovoril počas svojej prítomnosti tu na zemi a kým ešte bol s nimi. „*No, odteraz bude Syn človeka sedieť po pravici Moci Božej*“ (Lukáš 22:69; tiež Matúš 26:64).

Pred desiatimi dňami boli niektorí z nich s ním na Olivovej hore a videli, ako ho oblak vzal pred ich očami hore do neba, (Sk 1:9). Vtedy ho fyzicky videli naposledy. Teraz na päťdesiaty deň sa naplnilo to, čo im bolo zaslúbené. V tento deň teraz každý z nich vedel, že ich Spasiteľ, ktorým svet pohrdol, a ktorého ukrižoval, bol vyvýšený, oslávený a posadený po

pravici Otcovej v nebesiach. Od Otca prijal tento dar Svätého Ducha a udelil ho svojim očakávajúcim učeníkom. Zoslanie tohto daru, zoslanie Svätého Ducha im dalo uistenie o tom, že Ježiš Kristus je v sláve Otcovej prítomnosti na mieste všetkej autority, moci a vlády nad celým vesmírom. *„Toho istého Ježiša vzkriesil Boh, čoho sme my všetci svedkami. Vyvýšený súc teda pravicom Božou a dostanúc zaslúbenie Svätého Ducha od Otca vyliat toto, čo vy teraz vidíte a čujete; Nech teda vie istotne celý dom Izraelov, že i Pánom i Kristom ho učinil Boh, toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali!“*, (Skutky 2:32-33+36).

Vtedy na Letnice sa zástupy pýtali: *„Čo to všetko znamená?“* (Skutky 2:12). Skrze Petra je im pripomenuté Joelovo proroctvo (Skutky 2:16). A ďalej, že toto je výsledok vyvýšenia a oslávenia Ježiša Krista (Skutky 2:32-33 a tiež verš 36). Veriaci teraz vierou vedia a prijímajú, že Ježiš Kristus nie je len vzkriesený z mŕtvych a žije, ale je tiež vyvýšený a posadený po pravici Otcovej. V Písme je viacero miest, ktoré zdôrazňujú toto najvyššie vyvýšenie Ježiša Krista (pozri Ef 1:20-23; Flp 2:9-11; Žd 1:3; 1. Pet 3:22).

Sudalosťou vyliatia Svätého Ducha na Letnice je spojený aj zrod Cirkvi. Tam v Jeruzaleme a skrze ňu je zjavené, zviditeľnené kráľovstvo Božie tu na zemi. Cirkev, telo Kristovo, je vytvárané a zjednotené Svätým Duchom. Cirkev a Svätý Duch sú nerozlučne

spojené. Cirkev bez Svätého Ducha jednoducho neexistuje. Aj dary milosti určené pre budovanie Cirkvi sú v Písme dané do súvislosti s nanebovstúpením Ježiša Krista (Ef 4:8-12 a tiež 1. Pet 4:10-11). Tieto dary sú výsledkom Jeho víťazstva. Sú výdobytkami víťazného, vyvýšeného a osláveného Ježiša Krista.

Ježiš Kristus počas svojej pozemskej služby vystupoval v autorite Otcovej a v jeho mene. Nikdy nehľadal žiadnu česť alebo slávu pre seba. Svoje slová, svoje činy, svoju múdrosť a aj svoje zázraky nepripisoval sebe samému, ale zdôrazňoval, že koná skutky Otcove napriek tomu, že vydal svedectvo, že On a Otec sú jedno (napr. Ján 5:36; 9:4; 10:25; 10:32). *„Ak nečním skutkov svojho Otca, neverte mi; ale ak činím, aj keby ste mne neverili, verzte tým skutkom, aby ste poznali a uverili, že je Otec vo mne a ja v Otcovi“* (Ján 10:37-38; tiež 14:10). Vždy zdôrazňoval, že činí vôľu Otcovu.

Keď Ježiš Kristus skončil svoju pozemskú službu a navrátil sa k Otcovi v nebesiach, zoslal Svätého Ducha. Rovnako aj Svätý Duch (Duch Kristov, Rim 8:9; Sk 16:7), nehľadá svoju vlastnú slávu, ale celá jeho služba na zemi a v cirkvi je vždy zameraná k vyvýšeniu, zvelebeniu a osláveniu Krista (*„A keď on príde, bude usvedčovať svet, ...“* Ján 16:8-11; *„Ten ma oslávi, pretože z môjho vezme a bude zvestovať vám“*, Ján 16:14).

Drahoslav Vajda

„Lebo kráľovstvo Božie nie je pokrm a nápoj, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Svätom Duchu. Lebo kto v tomto slúži Kristovi, je ľúby Bohu a dokázaný ľuďom“ (Rímskym 14:17-18)

SOLA GRATIA

(JEDINE MILOSTĚ)

Lebo ste milostou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží
Efezkým 2:8

Lebo sa zjavila milosť Božia, spasiteľná všetkým ľuďom ktorá nás vyučuje,...
Titovi 2:11-12

Nemali by sme prehliadať, že Písmo nielen spasenie, ale aj pravý, skutočný kresťanský život dáva do súvisu s milosťou. Duchovný život sa môže udržiavať, rozvíjať a priviesť k dokonalosti iba pôsobením tej istej Božej milosti ako aj spása. Jeho milosť nás vyučuje a vedie životom. Peter napomína: „*rastite v milosti*“ (2. Petrov 3:18). Každé zjavovanie duchovných právd, všetko vystríhanie a káznenie, všetky inštrukcie, pokarhania a napomenutia sú súčasťou tohto vyučovania a života v milosti Jeho vykúpených a ospravedlnených. Rast v duchovnom živote prichádza jedine skrze Božiu milosť.

Boží zákon je dobrý, svätý, spravodlivý a dokonalý (Rim 7:12). Dokonale vyjadruje požiadavky Božej vôle na život človeka. Zákon však nedokázal a nedokáže človeka zdokonaľiť, vypôsobiť v ľuďoch posvätenie a život podľa noriem Božej vôle. Zákon nás nedokáže vyučiť ako zbožne žiť. Dôvodom je ľudský hriech. Problém spočíva v tom, že prikázania sú človeku nariadené, ale ľudské srdce je porušené hriechom, a človek nedokáže tieto sväté požiadavky zákona vo svojej vlastnej sile

naplniť (Rímskym 8:3). Preto sme museli zákonu zomrieť, lebo „*zákon panuje nad človekom dotiaľ, dokiaľ žije (človek)*“ (Rímskym 7:1). Zákonu sme zomreli skrze vieru v evanjelium a skrze stotožnenie s Kristom v jeho smrti, aby sme neboli pod zákonom, ale pod milosťou: „*moji bratia, aj vy ste usmrtení zákonu skrze telo Kristovo, aby ste boli vlastníctvom inému, tomu, ktorý to vstal z mŕtvych*“ (Rímskym 7:4 a Rim 7:1-6). To, že nie sme pod zákonom, však neznamená, že sme bez zákona. Teraz sme v zákone Kristovi (1. Korinským 9:20-21).

Zákon nedokázal spôsobiť zbožný život v človeku, bol iba naším pestúnom, vedúcim nás ku Kristovi. Keď už sme prišli ku Kristovi, nepotrebujeme viac pestúna. „*Ale odkedy prišla viera, nie sme viac pod pestúnom*“ (Galatským 3:24-25). Kristus je zdroj milosti. Teraz je to milosť, ktorá nás učí posvätenému spravodlivému životu (Títovi 2:11-14) a je to Svätý Duch prebývajúcí vo veriacom, ktorý nás uschopňuje žiť spravodlivo a zbožne. Dostali sme dar Ducha (Gal 3:2+5), máme Ducha Kristovho (Rim 8:9), tak už nechodíme podľa tela, ale podľa Ducha (Rim 8:1). Svätý Duch nie je

iba ukazovateľom na kresťanovej ceste ukazujúcim k vysokým ideálom kresťanského zbožného života. On je Božia osoba *prebývajúca vo veriacom* („*prebýva u vás a bude vo vás*“, Ján 14:17; tiež Rim 8:9; 1. Kor 3:16). Zákon také niečo vôbec nepozná.

Ježiš hovorí: „...*Ja som prišiel nato, aby mali život a aby mali hojnosť*“ (Ján 10:10). Prišiel „*plný milosti a pravdy*“ (Ján 1:14). Milosť, ktorá sa stala skrze Neho, znovuzrodzuje, dáva nový život a vyučovaním ho ďalej robí plným a bohatým. Keď Boh zo svojej milosti spasí človeka, nenechá ho jeho vlastnému úsiliu dokončiť toto nádherné dielo. On sám dokončí to, čo započal (Flp 1:6). Počiatkom tohto diela bolo *spasenie* z milosti, jeho pokračovaním *vyučovanie* milosťou a dokončenie *večný život* z milosti. Ako On hriešnikovi poskytuje milosť ku spaseniu, rovnako aj potom je to Jeho milosť, ktorá ďalej vedie a dovŕšuje život spaseného. V oboch prípadoch je milosť rovnako dôležitá a On ju rovnako hojne poskytuje aj v ďalšom pozemskom živote. Toto je pravda, ktorá by kresťanmi nemala byť zanedbávaná.

Milosť sa vysvetľuje rôznym spôsobom. Možno by sme slovo milosť mohli chápať aj nasledovne: „Milosť je nezaslúžené, ničím neobmedzené pôsobenie Božej lásky k človeku, a to najmä k tomu, ktorý sa skrze Ježiša Krista spolieha na Boha“. Môžeme povedať, že milosť je pôsobenie Božej lásky. „*Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodného Syna dal*“ (Ján 3:16). V liste Židom (2:9) je uvedený,

že toto vydanie Syna na smrť za každého sa stalo „*milosťou Božou*“. Tak ako je Božia láska nekonečná, tak aj Jeho milosť je nekonečná. Milosť prúdi z Jeho lásky. Je nevyčerateľná a nikdy nezlyhá.

Existuje všeobecná Božia milosť. Boh zaopatruje celé svoje stvorenie, dáva dážď aj slnečné svetlo, stará sa aj o bezbožných a hriešnych. Všetko, čo ľudia potrebujú k životu, pochádza z jeho ruky. Táto Božia opatera a starostlivosť o stvorenie stále trvá, hoci je čiastočne zadržovaná a obmedzovaná hriechom. Boh je milostivý aj tým, že zhovieva so svojím súdom nad svetom a ľudským hriechom a dáva hriešnikom čas urobiť pokánie. „*A či pohŕdaš bohatstvom jeho dobrotivosti, znášateľnosti a zhovievavosti nevediac, že tá dobrota Božia vedie ku pokániu?*“ (Rim 2:42, tiež 2. Petrov 3:9).

Existuje spasiteľná Božia milosť, ktorú Boh prejavuje iba tým, ktorí uverili v Ježiša Krista, „*aby v nasledujúcich vekoch ukázal nesmierne bohatstvo svojej milosti dobrotou na nás v Kristu Ježišovi*“ (Ef 2:7). Je to milosť, ktorú prejavuje iba svojim deťom (Ján 1:12-13 a tiež Žd 12:7-8).

Božia láska je vyjadrená Jeho milosťou. Milosť je Božia láska v činnosti, v praxi, v praktickom jednaní s človekom. Tak ako je Božia láska nekonečná, tak aj Jeho milosť je nekonečná. Milosť prúdi z Jeho lásky. Je nevyčerateľná a nikdy nezlyhá. Človek nemôže ničím prispieť k tomu, čo Boh vo svojej milosti koná v jeho prospech. Žiadnym skutkom

si nemôže vyslúžiť milosť. Je to Boh, ktorý milostivo koná skôr, ako by človek niečo urobil pre neho. Milosť, preukázaná Bohom, je zo strany človeka bez zásluh.

Milosť je priazeň preukázaná tým, ktorí si zasluhujú pravý opak. Zaslúžili sme si smrť, „*ale Boh tak dokazuje svoju lásku naproti nám, že keď sme my ešte boli hriešnikmi, Kristus zomrel za nás*“. Každý hriešnik je Boží nepriateľ, a práve vtedy „*...keď sme boli nepriateľmi, boli sme zmierení s Bohom skrze smrť jeho Syna...*“ (Rímskym 5:20). Avšak na to, aby Boh mohol preukázať hriešnikovi priazeň, bolo treba uspokojiť všetky nároky Božej spravodlivosti.

Keby hriešnik sám mal uspokojiť Božiu spravodlivosť, musel by zomrieť, lebo podľa zákona „*odplata za hriech je smrť*“ (Rímskym 6:23). Ak by však hriešnik zomrel, už by nebola príležitosť, aby mu Boh prejavil svoju lásku. Preto, aby bola Božia spravodlivosť naplnená (uspokojená) a Božia láska k človekovi sa mohla v plnosti prejavíť, musel sám Boh urobiť to, čo bolo k tomuto potrebné. Presne toto sa udialo na golgotskom kríži. Božia láska našla cestu, ako uspokojiť spravodlivé požiadavky Jeho zákona a prejavíť tak hriešnikovi neobmedzenú milosť (*Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného...*). Božia spravodlivosť je naplnená a Jeho láska k človekovi sa môže neobmedzene prejavíť. „*V tomto je láska: nie že by sme my boli milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmierenie za naše hriechy*“ (1. Ján 4:10).

„*...milosť vám a pokoj od Boha Otca a od nášho Pána Ježiša Krista, ktorý dal sám seba za naše hriechy, aby nás vytrhol z prítomného veku zlého podľa vôle Boha a nášho Otca*“ (Galatským 1:3-4).

Oddelene od Kristovej smrti na kríži Boh nemôže pristupovať, a ani nepristupuje k hriešnikovi inak ako na základe zákona a spravodlivosti. Keď Kristus zomrel, naplnil celú požiadavku zákona a Božia láska môže teraz úplne voľne prúdiť k ospravedlneným hriešnikom. Toto je veľká cena, ktorú zaplatil Boží Syn v utrpení kríža, aby Božia láska mohla pôsobiť voľne v milosti. Toto nás vedie k detailnejšiemu pochopeniu Božej milosti.

Milosť je láska pôsobiaca v Kristovej spravodlivosti tým, že pokuta za hriech už bola zaplatená. Milosť nie je iba vyjadrenie ľútosti a milosrdenstva z Božej strany. Nie je to odsunutie spravodlivosti niekde nabok a prehliadnutie hriechov, ktoré mali byť potrestané. Je to odpustenie hriechu preto, lebo celý dlh už bol zaplatený niekým iným – Ježišom Kristom, Božím milovaným jednorodeným Synom na golgotskom kríži. Toto je najpodstatnejšie a najzákladnejšie na Božej milosti prejavujúcej sa voči nám. Božia milosť vo všetkých ohľadoch spočíva na tejto skutočnosti a základe. Oddelene od zmierčej smrti Ježiša Krista niet pre ľudí spasiťteľnej a vyučujúcej Božej milosti.

Ježiš Kristus nezrušil zákon, ale naplnil. Toto umožnilo, že Boh môže novým spôsobom jednať s tými, ktorí skrze vieru v Jeho dielo prichádzajú

k nemu. Veriaci nie sú pod zákonom, pretože pokuta za hriech, ktorá je spravodlivou požiadavkou zákona, bola už zaplatená. Sú pod milosťou.

Z Písma vieme, že Boh zhovieva so súdom nad nevykúpenými. To je všeobecná milosť. Božia spasiteľná milosť je len pre veriacich v Ježiša Krista. Základným zámerom Božej milosti je ospravedlniť hriešnika. Keďže ospravedlnenie je podmienené vierou v Ježiša Krista (Rímskym 3:26), je zrejmé, že spasiteľná Božia milosť je účinná iba pri tých, ktorí veria. „*Preto z viery, aby bolo podľa milosti,...*“ (Rímskym 4:16). Viera v Ježiša Krista je podmienkou pôsobenia Božej milosti pri človeku.

Milosť k nám prišla skrze Ježiša Krista. Bez neho pre nás niet milosti. „*A z jeho plnosti sme my všetci vzali, a to milosť za milosť. Lebo zákon je daný skrze Mojžiša; milosť a pravda stala sa skrze Ježiša Krista*“ (Ján 1:16-17). Všetko, čo je výsledkom milosti, je späť s Ním, dané Ním, v Ňom

a skrze Neho. V Kristu Ježišovi sú všetky požehnania v ponebeských oblastiach (Ef 1:3). V Ňom „*máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov podľa bohatstva jeho milosti, ktorú rozhojnil oproti nám*“ (Efezským 1:7-8). Každý, kto v Neho verí, je ospravedľňovaný „*...zdarma jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi*“ (Rímskym 3:24). Kto vierou prijíma Syna Božieho, Ježiša Krista, prijíma s Ním aj dary milosti.

Milosť je teda Božie konanie, ktoré spôsobuje vznik (zrod), udržiavanie a vzrast nového stvorenia. „*Takže ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením; drevne pomínulo, hľa, všetko je nové. Ale to všetko z Boha, ktorý nás zmieril sám so sebou skrze Ježiša Krista*“ (2. Kor 5:17-18). Boh k nám môže svoju nekonečnú lásku prejavovať iba preto, lebo Pán Ježiš plne uspokojil nároky Božej spravodlivosti. Keďže milosť prišla skrze Ježiša Krista, iba tí, ktorí ho prijali sú pod milosťou.

Redakčne spracované podľa publikácie J. F. Strombeck „Milosť vyučujúca“

Spasiteľná milosť Božia

Lebo sa zjavila milosť Božia, spasiteľná všetkým ľuďom, ktorá nás vyučuje, aby sme sa odriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a aby sme rozumne a spravodlivo a pobožne žili na tomto svete očakávajúc blahoslavenú nádej a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý dal sám seba za nás, aby si nás vykúpil od každej neprávosti a očistil sebe ľud zvláštny, horlivý dobrých skutkov,

Títovi 2:11-14

Úžasné na tom, čo nám tento text oznamuje, je to, že táto milosť sa stala aj nám, vstúpila do nášho života, a z milosti skrze vieru v Ježiša Krista sme ospravedlnení, zmierení a máme večný život. Už nie je priepasť medzi nami a Bohom a môžeme žiť nový život ako nové stvorenia a v nádeji, že raz príde ten okamžik, keď ho budeme vidieť tvárou v tvár a byť tam, kde aj on je.

Úžasné na tomto verši ďalej je to, že je spasiteľná všetkým ľuďom. Je dostatočne veľká na to, aby každý jeden človek mohol byť spasený. Je tu ponuka milosti, ponuka spasenia a je to pre každého jedného na tejto zemi. Táto ponuka milosti je úplne zadarmo – je to dar, že väčšieho od neho niet. Nepotrebujeme nič vykonať, nepotrebujeme mať zásluhy, nemôžeme si milosť Božiu ničím zaslúžiť – lebo je to dar. „Ale keď sa zjavila dobrota a ľudomilnosť nášho Spasiteľa Boha, nie zo skutkov spravodlivosti, ktoré by sme asi my boli činili, ale podľa svojho milosrdenstva nás spasil kúpeľom opätovného splodenia a obnovením Svätého Ducha, ktorého vyliat na nás bohate skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, aby sme súc ospravedlnení jeho milosťou boli

dedičmi podľa nádeje večného života“,
Títovi 3:4-7.

My sami si nedokážeme spasenie zaslúžiť. Akokoľvek by sme sa snažili, stále nám podľa Božích mierok, podľa zákona nariadení a prikázaní, bude niečo chýbať (pozri Marek 10:21). Stále budeme nejaký kus pod latkou a nedokážeme naplniť zákon a svojou silou dosiahnuť zaslúbenie, ktoré plynie z dodržania zákona. Dostáva sa nám milosti bez našich zásluh, ale vierou skrze Ježiša Krista. Ponuka milosti je dar a je pre každého, ale sú a budú mnohí, ktorí ju odmietnu. Buď nebudú veriť, že Boh existuje, alebo nebudú veriť, že sami sa nemôžu zachrániť. Ľudia sami seba vidia vo svojich vlastných očiach ako dobrých a spravodlivých. Stav človeka pred Bohom je však iný: „Alebo či neviete, že nespravodliví nezdedia kráľovstva Božieho? Nemýľte sa, ani smilníci ani modlári ani cudzoložníci ani mákci ani samcoložníci ani zloději ani lakomci ani opilci ani nadávači ani dráči nezdedia kráľovstva Božieho. A to ste boli niektorí, ale ste sa umyli, ale ste posvätení, ale ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha“ (1. Korintským

6:9). Mnohí ľudia majú problém prísť pred Boha, skloniť sa pred ním a priznať si vinu, a to kvôli svojej pyche. Sú pyšní sami na seba a žijú v presvedčení, že sú dobrí a spravodliví. Ale „ako je napísané: *Nieto spravodlivého ani jedného; niet toho, kto by rozumel, niet, kto by vážne hľadal Boha; všetci sa odchýlili, napospol stali sa neužitočnými; niet toho, kto by činil dobro, niet ani jedného*“ (Rímskym 3:10). Božia milosť je dostatočná na spasenie všetkým hriešnikom, lebo všetci zhrešili: „*Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej ospravedlňovaní súc darmo jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi*“ (Rímskym 3:23-24). Dielo Božej milosti sa začína pri nás prejavovať už v okamžiku, keď si uvedomujeme svoj stav pred Bohom, keď chápeme (pochopíme), že sme pred ním porušení, vinní a hriešni.

Milosť je o ospravedlnení, o zmierení, o spasení. „*Ale keď sa zjavila...*“. Dnes máme toto novozmluvné zjavenie o Božej milosti. Nie je to tajomstvo, niečo, o čom by sme nevedeli a netušili. Môžeme počuť, ako sa káže evanjelium milosti, ako sa káže viera v Ježiša Krista a dielo jeho kríža. Skrze neho sme spasení. Dielo spasenia je vykonané a môžeme ho vierou prijať. Už nám netreba nič urobiť. Z Božej strany je všetko urobené, všetko zariadené – Boh pre našu záchranu urobil všetko. Pán Ježiš Kristus preliat svoju krv, aby sme my boli očistení, aby sme nemuseli zahynúť vo večnom zatratení. Vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie.

Žije a sedí po Božej pravici a raz príde, aby si zobral svojich, tých, ktorí v neho uverili. Všetko je vykonané, stačí len uveriť! Len tolko: uveriť v Ježiša Krista.

Prijať milosť, o ktorej tu hovoríme a čítame v Písme, znamená pre človeka prijať ten trestnoprávny úkon, keď sudca nad nami vyhlási rozsudok a ten znie: omilostený, ospravedlnený. Boli sme vinní a teraz už nie sme. Toto potrebujeme dobre pochopiť. Musíme si dať pozor, aby sme milosť prijali, a prijali ju ako dar. Tu sa ale nemáme zastaviť, lebo milosť je ešte viac než ospravedlnenie. Musíme ísť ďalej. O tejto istej ospravedlňujúcej milosti v spomínanom texte čítame ďalej: „*..., ktorá nás vyučuje...*“.

Všimnite si, že Božia milosť neurobila len to, že nás ospravedlnila a učinila z vinníkov nevinných, z hriešnikov Božie deti. Milosť nás vyučuje. Vyučuje nás niečoho sa odriekať a vyučuje nás, ako máme po ospravedlnení ďalej žiť a ešte máme niečo aj očakávať.

Máme sa odriekať *bezbožnosti*. Pod bezbožnosťou sa rozumie stav človeka, ktorý žije a všetko robí tak, ako keby Boh ani neexistoval. Žiť bezbožne znamená žiť bez Boha. Znamená to žiť tak, ako keby sme neboli nikomu zodpovední a nemali nikomu vydať počet zo svojho života. Žiť život, ako keby neexistoval Boží zákon, neexistoval Boží súd, neexistovala Božia vôľa. Znamená žiť si sám podľa seba, podľa svojich predstáv a podľa svojej vôle, kedy si človek sám rozhoduje, čo je dobré a správne a čo je zlé.

Máme sa odriekať svetských žiadostí. Čo sú svetské žiadosti? *Žiadosť tela, žiadosť očí a chlúbna pýcha života* („*Nemilujte sveta ani vecí, ktoré sú na svete.... Lebo nič z toho, čo je na svete – žiadosť tela, žiadosť očí a chlúbna pýcha života, nie je z Otca, ale je zo sveta. A svet ide za i jeho žiadosť, ale ten, kto činí vôľu Božiu, trvá na veky*“, 1. Jánov 2:15-17). Vieme, o čo všetko nemáme požiadať. Zjavuje nám to Božia vôľa, zjavuje to Boží zákon. Prečo hovorí: nepožiadaj? Lebo to je opak toho: požiadaj. Požiadať znamená mať žiadosť vo svojom srdci, mať žiadosť v sebe. Znamená chcieť mať niečo, čo nie je dobré, čo je hriešne. Nepožiadaj a zriekni sa žiadostí sveta. Ale svet a tvoje srdce a tvoja telesnosť, tie zvyšky starého človeka, ti hovoria: *požiadaj!* Božia vôľa ti však hovorí: *nepožiadaj!* Preto sa máme odrieknuť svetských žiadostí – a aj tomu nás vyučuje Božia milosť.

Celý svet leží v zlom. Milovať svet a veci, ktoré sú na svete, nejde dohromady s milovaním Boha: „*Keď niekto miluje svet, nie je v ňom lásky Otcovej*“ (1. Jánov 2:15). Pristihli ste sa niekedy, že vaše srdce je chladné a je v ňom málo lásky Božej? Preskúmajme vtedy, či to nie je preto, že milujeme svet a veci, ktoré sú na svete. Žijeme na svete, hýbeme sa medzi ľuďmi zo sveta. Potrebujeme bývanie, potrebujeme auto, potrebujeme mať prácu, aj dovolenku, máme rodinu a potrebujeme ju zabezpečiť a používame aj iné veci zo sveta, ale kľúčovým slovom v tomto všetkom

je slovo *nemilovať*; nemilovať svet ani svetských vecí.

Jeden z významov slova milovať niečo je: mať to na prvom mieste, túžiť celou svojou bytosťou po tejto veci, všetko podriadiť tomu, aby som toto mal, kochať sa v tom. Láska k veciam a spôsobom sveta bráni Božej láske prebývať v nás. Keď hľadám a chcem mať v sebe lásku Otcovu, tak sa musím hnať za vecami, ktoré sa nevidia, ktoré nie sú z tohto svetského kráľovstva, ale z nebeského, ktoré sú z viery a nie z telesných žiadostí a toho, čo tento svet ponúka. Dôležité je tu, koho a čo milujem predovšetkým. Písmo nás usmerňuje, „aby sme vo svojom živote mali lásku k Bohu a lásku k bratom a sestram: „*A toto je to jeho prikázanie: aby sme verili menu jeho Syna, Ježiša Krista, a milovali jedni druhých tak, ako nám dal prikázanie*“ (1. Jánov 3:23).

Vieme teda, že sa máme odrieknuť bezbožnosti a máme sa odrieknuť svetských žiadostí. Milosť nás však vedie ešte ďalej a vyučuje, aby sme rozumne a spravodlivo a pobožne žili na tomto svete.

Čo znamená žiť *rozumne*? Písmo nám v tomto smere dáva dostatok praktických inštrukcií. Čo by malo byť pre starších mužov, aby rozumne žili na tomto svete? Titovi 2:2 „*Starší mužovia nech sú triezvi, vážni, rozumní, zdraví vo viere, láske, trpezlivosti*“. Staršie ženy? Titovi 2:3 „*Staršie ženy tak podobne, v držaní sa ako svedčtí svätým, nie ohováračné ani zotročené mnohému vínu, ktoré učia tomu, čo je dobré a krásne, aby učili mladé ženy rozumu,*

aby milovali svojich mužov, aby milovali svoje deti, aby boli rozumné, cudné, opatrujúce domácnosť, dobré, podriaďujúce sa vlastným mužom, aby sa nerúhali slovu Božiemu“. Majú byť príkladom pre mladšie ženy a vyučovať ich. Táto inštrukcia je rovnako aj pre mladšie ženy. Podobne v Písme máme usmernenie pre pánov a sluhov. Dnes by sme to mohli chápať a aplikovať na nadriadených a podriadených – sú to verše 2:9-10 a iné. Ďalej si zoberme za príklad manželku/manžela, ktorí majú neveriaceho partnera, 1. Kor 7:13-16, 1. Pet 3:1-7.

Čo znamená žiť *pobožne*? Pobožnosť je opak bezbožnosti. Žiť pobožne na tomto svete znamená žiť s vedomím, že Boh je mojím Pánom, On je meradlom všetkých vecí a On je sudcom môjho života. Potrebujem žiť podľa jeho vôle a nie podľa vôle, ktorá by bola iná ako Božia vôľa.

Milosť Božia nás ďalej vedie k tomu, aby sme *žili život v očakávaní* príchodu Spasiteľa Ježiša Krista. Poviem vám jeden príklad, ktorý sa mi živo vybavuje z môjho detstva. Ako šesťročný som veľa času trávil u starých rodičov asi 160 km od bydliska rodičov. Rodičia prichádzali na víkend autom a keď som ich dlhšie nevidel a vedel som, že majú prísť, tak som ich tak túžobne očakával, že som bol nalepený na bráne dvora, lebo odtiaľ bol do veľkej diaľky výhľad na cestu, ktorá viedla do dediny, kde som bol. Bol som tam hodiny a čakal bez dychu a s rozbúšeným srdcom, kedy sa už objaví auto s rodičmi. Mohlo to byť aj inak. Mohol som sa hrať

na dvore a vôbec neočakávať, kedy rodičia prídu, spoľahnúť sa na to, že prídu, však to slúbili, ohlásili sa. Mohol som sa hrať, rodičia by prišli a ja som si to ani nemusel všimnúť, že už prišli.

Je rozdiel v očakávaní. V jednom očakávaní človek očakáva s túžbou a rozbúšeným srdcom a nevie sa dočkať. A môžeme očakávať aj tak, že si robíme svoje veci, žijeme si svoje životy, a veľmi nám nezáleží na tom, o čom tvrdíme, že očakávame. Z Písma vieme, že Pán Ježiš Kristus má prísť, ale žijeme si tak, akoby sa to nemalo stať alebo akoby sa nás to netýkalo. Milosť Božia nás vedie k tomu, že žijeme v očakávaní. A čo očakávame? Z listu Rímskym z 8. kapitoly vieme, že očakávame na vykúpenie svojho tela. Očakávame premenu nášho fyzického tela do oslávenej existencie. Žijeme tak, že vieme, že nie sme občania z tejto zeme, ale naše občianstvo je v nebesiach: „*Lebo naše občianstvo je v nebesiach, odkiaľ i Spasiteľa očakávame. Pána Ježiša Krista, ktorý premení telo nášho poníženia, aby bolo súpodobným telu jeho slávy podľa pôsobenia, ktorým si môže aj podriaďiť všetky veci*“ (Filipským 3:20-21). Je to slávna nádej, lebo budeme premenení do novej existencie. Zo zemskeho tela do nebeského (1. Kor 15:48-49).

„*A každý, kto má túto nádej na neho, očisťuje sa, tak ako je aj on čistý*“ (1. Jánov 3:1-3). Žiť život v nádeji očakávania druhého príchodu Pána Ježiša Krista vedie k tomu, aby sme seba zachovávali ďaleko od hriechu v nepoškvrnenosti a čistote. V ži-

vote príde okamih, že podľahneme pokušeniu a zhrešíme. Veľakrát ani nevieme, ako sa nám to stalo a niekedy je aj tak, že si to veľmi dobre uvedomujeme. V každom prípade nám však treba byť rýchli ku pokániu. Vieme, že ak zhrešíme, máme príhovorca v nebesiach. On je verný a očisťuje nás od každého hriechu. Na mojej strane to však vyžaduje aktivitu prísť k nemu, prísť v pokáňi k Spasiteľovi Ježišovi Kristovi. O tom je očisťovanie.

Vráťme sa k textu listu Títovi 2:11-14: „*Lebo sa zjavila milosť Božia,.... aby si nás vykúpil od každej neprávnosti a očistil sebe ľud zvláštny,...* Môžeme povedať, že potiaľto je to bez našich

zásluh a aktivít. Verš 14 však končí slovami: „... *horlivý dobrých skutkov*“. Náš Spasiteľ nás neočistil len preto, aby sme boli čisti a už ďalej nič, aby sme boli len očistení a pasívni. On „... *očistil sebe ľud zvláštny, horlivý dobrých skutkov*“. Rovnako aj „*Upomínaj ich, aby... boli hotoví ku každému dobrému skutku*“ (Tit 3:1). Náš ďalší kresťanský život po obrátení a uverení má byť svedectvom prijatej Božej milosti. Prijali sme Božiu milosť ako dar a tá istá milosť nás vedie k tomu, aby sme užitočne žili na tomto svete a konali skutky tejto milosti – boli horliví v konaní dobrých skutkov na slávu Boha a nášho Spasiteľa, ktorí si nás vykúpil svojou krvou.

Peter Vajda

Milosť a zásluhy

Ako sa môže človek na tejto zemi dozvedieť o Božej milosti a rozhodnúť sa prijať ju za svoj najväčší poklad a blaho? V čom je rozdiel medzi milosťou a zásluhami? Čo znamená, že nie sme spasení zo skutkov, ale milosťou skrze vieru? Prečo sa skutky a milosť, ako základ spasenia, navzájom vylučujú?

Bude dobré, ak si hneď na začiatku pre objavovanie milosti položíme nasledovné otázky:

1. Čo nás Písmo učí o zásluhách?
2. Čo nás Písmo učí o milosti?

Čo nás Písmo učí o zásluhách?

Bolo to na šiesty deň, kedy Hospodin stvoril prvého muža Adama a prvú ženu Evu a postavil ich do edenskej záhrady. Títo prví ľudia prišli do ohromného sveta, ktorý dokonale odrážal Boží plán. V prírode a ani v nich samých nebolo prítomné žiadne pôsobiacie zlo.

V teologickej literatúre sa tento pôvodný stav človeka zvykne označovať ako *prvotná* alebo *pôvodná spravodlivosť*.

Človek bol stvorený bez akejkoľvek prítomnosti hriechu či morálneho nedostatku. Navyše jeho orientácia bola nastavená smerom k dobru. Nepotreboval na každý poslušný

čin prekonávať moc hriechu, ktorá v zostatkovej podobe skrze nevykúpené telo pretrváva u kresťanov až do dňa vzkriesenia (pozri Rim 8:13). Rovnako platí, že Adam nebol *mŕtvy v hriechoch*, čo je stav, ktorým Písmo opisuje všetkých nespasených ľudí (pozri Ef 2:1). Prvotná spravodlivosť bola veľká vec, bolo to skutočne po každej stránke mimoriadne postavenie. Stav prvotnej spravodlivosti bol historicky jedinečný, už nikdy sa nezopakuje. Zažili ho jedine dvaja ľudia, Adam a Eva.

Prvotná spravodlivosť však nebola zo strany Boha zaručená (garantovaná). Existovala možnosť stratit ju. Sám Stvoriteľ vo svojej múdrosti dal človeku skúšku – oznámil mu jedno príkázanie, ktoré ak poruší, stratí prvotnú spravodlivosť a privolá na seba rozsudok smrti. Boží príkaz a dôsledky neposlušnosti hádam ani nemohli byť oznámené jasnejším spôsobom:

„A Hospodin Boh prikázal človekovi a riekol: Z ktoréhokoľvek stromu rajskeho budeš slobodne jesť, ale zo stromu vedenia dobrého a zlého nebudeš jesť, lebo toho dňa, ktorého by si jedol z neho, istotne zomrieš“ (Genesis 2:16-17).

Adam mal právo žiť v Božej prítomnosti, prežívať šťastie a plnosť a tiež tešiť sa z každého Božieho diela, ale len do chvíle, kým sa riadil zmluvou ustanovenou medzi ním a Bohom.

Niekedy sa v teologickej literatúre tento východiskový režim vzťahu medzi Bohom a človekom, tak ako bol ustanovený v Genesis 2,

nazýva aj *zmluva skutkov* (iné vhodné pomenovanie je napr. *rámec skutkov* alebo *princíp skutkov*). Tento *zmluvný rámec* platí univerzálne od stvorenia vo vzťahu ku všetkým ľuďom bez rozdielu a sme do neho každý jeden zahrnutý od okamihu počatia. Ak by to tak nebolo, ako by potom mohli platiť nasledovne?:

„Lebo odplatom za hriech je smrť, ale darom Božím z milosti je večný život v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi“ (Rímskym 6:23).

Všetci denne umierame a smerujeme k telesnej smrti, po ktorej bude nasledovať súd a večné odlúčenie od Boha, ak sme sa s ním počas zemskeho života nezmierili. Je tomu tak preto, že rámec skutkov (zmluva skutkov) ustanovený už pri Adamovi platí dodnes. Odplata za zlé skutky je smrť. Navyše platí, že nemám iba jeden zlý skutok, je ich tak mnoho, že sa nedajú ani len spočítať.

Ak ktorýkoľvek človek chce prísť k Bohu na základe zmluvy skutkov, potrebuje sa preukázať Bohu dokonale poslušným životom. Odmena za dokonalú poslušnosť je život. Odmena alebo odplata za akýkoľvek, i ten najmenší hriech je smrť.

Ukončíme túto stať dôležitým konštatovaním: V Písme vidíme hneď od samotného začiatku jedno nerozlučné spojenie: poslušnosť je spojená so životom, neposlušnosť je spojená so smrťou. Autorom tohto spojenia je sám Boh ako zdroj všetkej existencie. On stvoril človeka a on ho jednostranne a zvrchovane uviedol do zmluvného vzťahu so sebou: od-

mena za poslušnosť je život, a trest za neposlušnosť je smrť.

Čo nás Písmo učí o milosti?

Uplynul nejaký čas – z biblického opisu sa zdá, že to ani netrvalo veľmi dlho – a prišla udalosť hrôzy. Človek padol do hriechu. Adam si vybral namiesto Božej cesty svoju vlastnú a spolu s ním i jeho manželka. Desivost tej chvíle sa dá len ťažko vystihnúť – veď od tejto chvíle za začal zlý vek. Pavol o ňom hovorí v liste Galatanom v 1:4.

Od chvíle, keď Adam zhrešil a prestúpil Boží príkaz, nemal viac pred Bohom žiadne zásluhy. Tu je namieste objasniť, ako používam slovo zásluha a čo predchádzajúcou vetou myslím. Pod zásluhou tu rozumiem zmluvný nárok na život a Božie dobrodenia, ktorý by človek mal, kým by sa bez poklesku riadil Božími príkazmi. V prípade Adama tento nárok vyplýval zo zmluvy skutkov, ako sme ju definovali v prvej časti tohto článku. V tomto zmysle môžeme povedať, že kým Adam nezahrešil, mal zmluvný nárok na život a Božie dobrodenia (= mal zásluhy). Od chvíle keď zhrešil, tento nárok viac nemal (= nemal zásluhy). Naopak, všetko, čo mu od chvíle pádu právom patrilo, bolo súženie (opak Božích dobrodení) a smrť (opak života) – to je Bohom vymeraný spravodlivý trest za hriech.

Máme tu človeka, ale v akom je stave? Je na dne biedy. Zhrešil a namiesto toho, aby hľadal Boha, sa skrýva: Namiesto toho, aby volal k Bohu a pýtal sa na Božie riešenie

svojho stavu, uviazal si aj s Evou listy z figového stromu. Namiesto toho, aby otvorene priznal pred Bohom vinu, zvaľuje všetko na Evu a tá zase na hada. V Genesis 3:7-13 máme mimoriadny silný koncentrát výhovoriek, zapierania, samospravodlivosti a nekajúcnosti. Pri čítaní tejto state však nezostávajú len pri Adamovi a Eve. Pamätajme, že oni sú našim zrkadlom. Zvyšok tretej kapitoly prvej knihy Biblie zachytáva Božie vyrieknuté kliatby nad rôznymi sférami tvorstva. A po tomto všetkom Boh urobí niečo mimo všetky očakávania.

„A Hospodin Boh učinil Adamovi a jeho žene odev z kože a odial ich“ (Genesis 3:21).

Keď platí, že v Genesis 3:15 máme vôbec prvý biblický sľub o príchode Spasiteľa, tak potom vo verši 21 máme prvú biblickú definíciu milosti. Boh tu koná v prospech ľudí a to bez akejkoľvek zásluhy na strane človeka. Ľudia sa mu nemajú čím odplatiť, nemajú žiadny nárok na život a Božiu pomoc, a nemajú ani žiadnu vlastnú spravodlivosť. Predsa však Boh zabije zvíra a zo získanej kože vyrobí pre Adama a Evu odev, ktorý zakrýva ich nahotu a chráni ich pred nástrahami teraz už nepriateľského prostredia, ktoré ich čaká po vyhnaní z raja.

Božia milosť, ktorú okúsili Adam s Evou v záhrade, je počiatkom postupného zjavovania Božej milosti, ktoré raz vyvrcholí v osobe Ježiša Krista. Božia milosť je jediný možný základ pre spasenie hriešneho človeka. O mnoho tisíc rokov, keď sa v oso-

be Ježiša Krista a jeho golgotskom diele naplní Genesis 3:15 i 3:21, Pavol napísal nasledovný výrok.

„Lebo sa zjavila milosť Božia, spasiteľná všetkým ľuďom...“ (Títovi 2:11).

Božia spasiteľná milosť je také Božie konanie, kedy sa Boh slobodne rozhodol konať s konečným cieľom zachrániť človeka z večného utrpenia bez toho, aby mal človek pred Bohom akékoľvek zásluhy (alebo zmluvné nároky). Milosť je niečo, čo je vlastné pravému Bohu a patrí k jeho dokonalým atribútom (vlastnostiam).

Spasiteľnú Božiu milosť, o ktorej Pavol píše v Títovi 2:11, môže okúsiť iba hriešnik. Adam zaiste poznal Božiu dobrotivosť a veľkorysosť, ale to je niečo iné ako spasiteľná milosť. Adam v stave pred pádom ju nemohol poznať, a ani ju nepotreboval. Vtedy bol ešte v stave prvotnej spravodlivosti. Od chvíle, keď sa z neho stal hriešnik, všetko sa zmenilo. Viac nemal pred Bohom vôbec žiadne zásluhy. Nemohol sa viac odvolať na to, že poslušne kráča podľa zmluvy. Nemohol povedať, že obstál v skúške

poslušnosti. Milosť na spasenie je pre hriešnikov, ako som ja a ty. Milosť je pre tých, ktorí nemôžu byť spasení zo skutkov. Zakončme naše zamyslenie dôležitým citátom z listu Efezanom.

„Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechváľil“ (Efezským 2:8-9).

To, že Boh poslal svojho Syna Ježiša Krista, aby zomrel za hriechy sveta na kríži, to, že Boh nás všetkých volá ku viere a pokániu, to, že existuje dar spasenia, nie je preto, že by sme si to my akýkoľvek spôsobom zaslúžili. Dôvod, prečo Boh naplánoval a cez Krista uskutočnil spasenie pre ľudí je Jeho číra milosť. Milosť je Božia nezaslúžená priazeň.

Na našej strane nie je nič, čím by sme sa Bohu mohli zapáčiť. Od chvíle pádu človek stratil akúkoľvek možnosť mať pred Bohom nejakú zásluhu. Preto Pavol toľkokrát prizvukuje, že zo skutkov zákona nebude ospravedlnený žiadny človek na svete. Ako dobre je obrátiť sa k Bohu a prijať spasenie ako nezaslúžený dar.

Ján Šichula

Boží plán: Človek milujúci dobro

Tým cieľom sa aj vždycky modlíme za vás, že by vás náš Boh učinil hodnými toho povolania a naplnil každou záľubou na dobrotivosti a skutkom viery v moci
2. Tesalonickým 1:11

Apoštol Pavol na svojej druhej misijnej ceste navštívil Tesaloniky a zvestoval Krista ako Pána a Kráľa. Obrátili sa mnohí židia a mnohí pohania. Pretože hrozili veľké násilnosti a veľké prenasledovania proti učeníkom, tak Pavol rýchlo opúšťa mesto. V Tesalonikách je zhruba len tri týždne. Krátko nato im píše dva listy. Dopĺňa tým svoju prvotnú osobnú službu. Zápasí o to, aby Tesaloničania ďalej duchovne rástli.

List Tesalonickým je napísaný cirkevnému zboru, ktorý je uprostred veľkého prenasledovania a súženia. Je napísaný kresťanom, ktorí trpia veľké príkoria a protivenstvá najmä od tých, ktorí sú veľmi nepriateľsky naladení pravde o Mesiášovi, o Ježišovi Kristovi (Skutky 17:1-14). Pavol má na srdci niečo, čo Tesaloničania teraz najviac potrebujú, čo je štartovacím miestom pre každý správny život v Kristu a to je to, čo je uvedené vo verši 11: „*aby vás náš Boh... naplnil každou záľubou na dobrotivosti...*“. Pavol mohol napísať, že sa modlí za nich, aby vydržali v súžení, aby ani v tejto situácii neprestali vydávať svedectvo, evanjelizovať, a pod. To všetko by boli dobré a správne modlitby. Je však niečo hlbšie, čo človek potrebuje, aby mohol žiť život viery. To hlbšie je vyjadrené slovami: „*naplnil každou záľubou na dobrotivosti*“.

To, za čo sa Pavol modlí, by som podľa významu slov stojacich v 11. verši v pôvodnom gréckom texte vyjadril takto: „Modlím sa, aby ste milovali dobro, chceli dobro, túžili po dobrom, mali potešenie a radosť z dobra, rozhodovali sa pre dobro, vyberali si dobro, aby ste dobro mali za životný cieľ, a to vo všetkých rozmeroch života“. Odteraz až do konca tohto článku bude slovo „záľuba“ zohrávať kľúčovú úlohu. Záľuba na dobrotivosti (alebo záľuba v dobrom alebo tiež milovanie dobra) je stav, kedy centrum životných záujmov alebo plánov smeruje k tomu, k čomu

smeruje Boží plán. Človek zaľúbený do pravého dobra je najhlbším vyjadrením Božieho plánu pre človeka.

V bohatom myšlienkovom obsahu 1. kapitoly 2. listu Tesalonickým budeme hovoriť o tejto záľube, ale i o prostriedkoch – rozhodujúce je pochopiť, ako spolu súvisia a kde je medzi nimi rozdiel. Záľuba a prostriedky nie je totiž to isté, a o to práve Pavlovi v našom verši ide.

Prostriedky v Biblii, cez ktoré kresťan rastie:

Čítanie Biblie, učenie sa biblických veršov naspamäť – to je konkrétny postoj, činnosť, metóda, prostriedok

duchovného rastu, ktorú dal Boh. Záľubu v tomto prostriedku bude mať ten, kto sa roztúžil celou svojou bytosťou, ten, kto je presvedčený, že je to dobré, že duchovný rast je pre neho dobrom. Už to nevníma len rozumom, nie je to pre neho len teoretická poučka, ktorú počul a naučil sa v zbore, ale už si vo svojom živote vie usporiadať veci, lebo ho pudí túžba konať dobro.

Ďalšie príklady prostriedkov kresťanstva duchovného rastu: *modlitba* – osobná i spoločná, *počúvanie Slova Božieho a oslava Boha v spoločnom zhromaždení*, *umŕtvovanie hriechu*, *pôst a sebadisciplína*, *vydávanie svedectva a evanjelizácia*, *znášanie ťažkostí*, *prekážok a utrpenia*, *čítanie dobrých kresťanských kníh*, *obhajoba viery*.

To, čo je pritom nevyhnutné zdôrazniť je, že človek, ktorý má prostriedky, ale nemá záľubu, je odsúdený na neúspech. Platí to ako v bežnom živote vo svete, tak aj v živote kresťana. Môžem mať všetky prostriedky k dispozícii a poruke, môžem mať Bibliu, môžem mať čas, môžem mať zdravie, môžem mať rodinu, môžem mať zbor a predsa, keď ma Boh nenaplnil záľubou na dobrotivosti a ja som nehladal naplnenie v tejto záľube, prostriedky mi nepomôžu na duchovný rast. Niečo radikálne sa musí stať s ľudskou dušou. Boh nás musí pohnúť ďalej, preč z miesta váhania a pokyvkávania na miesto, kde mám záľubu, t. j. najhlbšie životné presvedčenie, že toto je naozaj dobré, že toto je správne.

Boh nás stvoril s obrovským množstvom unikátnych schopností. Dal nám vonkajšie schopnosti: ruky, nohy, oči

atď., a množstvo vnútorných schopností. Rozoznávame také veci ako krásu, dobro, spravodlivosť, máme pocity, túžby, schopnosť milovať i nenávidieť. Hľadáme niečo pekné v živote. Niečo, čo nás uspokojí, niečo, čo nás nasýti. Čo s tým však urobil hriech?

Tragédia hriechu je v tom, že človek hľadá uspokojenie a naplnenie života v niečom inom, ako je láska k Bohu. Každý človek má niečo na prvom mieste; a to, čo má na prvom mieste, na tom sa zúčastňuje celá jeho bytosť. Toto chcem, toto milujem, toto hľadám, toto si vyberám – a toto, tento cieľ, robí a určuje identitu človeka.

Čo bežne dávajú ľudia na prvé miesto? Napríklad: *seba*. *Seba* si niekto dal na prvé miesto a od tej chvíle sa mu všetko krúti okolo neho, okolo jeho *ja*. Keď moje *ja* je na prvom mieste, tak potom som sebecký, egocentrický človek a taký aj som vo svojej podstate – to je moja identita. Súčasťou kresťanského rastu bude i opakované zisťovanie a skúmanie, nakoľko sú tieto zlé veci ešte stále vo mne. Spasenie a život s Kristom znamená dostávať sa nanovo preč z takéhoto stavu.

Čo ešte si ľudia bežne dávajú na prvé miesto? *Prácu, peniaze, auto, dom, cestovanie, zábavu, šport, zdravie, kariéru, ľudskú slávu a mnohé iné*. Všetky moje túžby ma hýbu a vedú k dosiahnutiu toho, čo som si dal na prvé miesto – to nás rozpaľuje a robíme všetko preto, aby sme to dosiahli. Preto ľudia robia a dokážu až neskutočné veci. Poobjavovali všetliho v prírode, vystúpili na najvyššie

vrchy a urobili veľa iného. Ľudia pôjdu a pôjdu za svojím cieľom, lebo ho majú pred sebou a na prvom mieste a všetko sa im krúti okolo ich cieľa, všetky ostatné činnosti prispôsobujú svojmu cieľu a k jeho dosiahnutiu.

Kto potom v tomto zmysle bude kresťan? Kresťan je ten, kto dal Boha na prvé miesto ako najvyššie dobro. Z toho potom pramení aj to, že všetko, čo Boh nazýva dobro, kresťan prijíma za svoj plán a cieľ a rozhoduje si to zamilovať na celý život. Nestačí, že som ako kresťan objavil, že ovocie Ducha je dobré. Nestačí, že som ako kresťan objavil, že sa mám zdržiavať smilstva a nešpiňať si týmto hriechom telo. Nestačí, že som ako kresťan objavil ako teóriu, ako poučku, že nemôžem súčasne milovať Boha a aj svet. Nestačí, že som ako kresťan objavil, že treba čítať Bibliu. Teraz ako kresťan potrebujem milovať ako najväčšie dobro duchovného rastu, že čítam Bibliu, študujem ju a skúmam. Že som si zamiloval ako najväčšie dobro život bez smilstva, atď. Kým to nielen že neobjavím, ale ešte aj neprijmem za svoju bytostnú a centrálnu pravdu, tak budem žiť v telesnosti, lebo to bude pre mňa len vonkajší zákon, ktorý bude nadomnou panovať ako poučka.

Môžem poznať všetky nariadenia a ustanovenia Nového zákona, môžem vedieť, čo Boh hovorí o modlitbe (...*neprestajne sa modlite*...), kým som si modlitbu nezamiloval, že modlitba je dobro, ktoré dal Boh – tak budem v živote hľadať iné veci, lebo pôjdem za svojou láskou, za tým, čo som si

zamiloval podľa svojich predstáv. Preto je v Písme toľko toho o láske a o (vnútornom) obľúbení si, o roztúžení sa za niečím dobrým. Nestačí mi vedieť, že manželstvo stvoril a ustanovil Boh a nemáme sa rozvádzať. Keď si nezamilujem manželstvo ako osobné dobro a požehnanie, ktoré mi ako dobro dal Boh a som v ňom, tak idem do katastrofy. Tým musím začať a aj žiť svoj kresťanský život: zalúbiť sa do toho, čo Boh označuje ako dobré. Už to nemôže byť pre mňa vonkajší zákon, poučka, ktorá ma bude zvonku ovládať, ale ja som si to zamiloval ako správne, ako dobré.

Preto sa Pavol modlí za Tesalonických, aby ich Boh naplnil záľubou na dobrotivosti. Samozrejme ja sám sa tým nemôžem naplniť. To je to, prečo som taký závislý na Božej milosti. To je práve to, že potrebujem Božieho Ducha. To je práve to, že vo mne to môže urobiť len Boh a je to milosť a zázrak v mojom živote. My sa otvárame pre tento zázrak, prichádzame k Bohu a necháme sa naplňovať záľubou na dobrotivosti, lebo som už unavený tým životom, ktorý som žil doteraz. Možno unavený aj tým životom, ktorý žijem teraz ako kresťan. Musím prísť na miesto a povedať si: Nejde to bez Božej lásky, už som to zistil. Pretože nemilujem modlitbu, tak sa nemodlím. Pretože nemilujem Písmo, tak ho nečítam a nestačí mi vedieť a veriť, že čítanie Písma je správne. Keď nemám v týchto veciach záľubu, tak všetko je potom pre mňa len modlárstvom. Môžem byť svojimi ústami kresťan,

(*pokračovanie na str. 23*)

Občianske združenia
SOLAS a TEMELIOS

Vás pozývajú na kresťanskú
konferenciu

STVORENIE
A SÚČASNÁ VEDA

28. – 30. 8. 2009

Súčasná veda, najmä v oblasti biológie, genetiky a biochémie priniesla mnohé objavy a pozorovania, ktoré jednoznačne poukazujú na dielo Stvoriteľa a potvrdzujú biblickú výpoveď o stvorení. O niektorých z nich, formou prístupnou pre širokú verejnosť, vo svetle biblického zjavenia budeme na konferencii hovoriť.

Prihláška na konferenciu **STVORENIE A SÚČASNÁ VEDA**

Prihlášky posielajte na poštovú adresu: **SOLAS, Smreková 11, 010 07 Žilina 7** alebo na e-mailovú adresu: solas@solas.sk alebo k prihláseniu použite web stránku www.solas.sk do **15. júna 2009**.

Meno (krstné a priezvisko): .....

Ulica: .....

Obec: .....

PSČ a doručovacia pošta: .....

Telefónne číslo: .....

E-mail: .....

V prípade, že prihlasujete väčší počet osôb, na zvláštnom liste priložte ich mený zoznam s uvedením plného mena, adresy a kontaktu.

Dátum: ..... Podpis: .....

Miesto konania konferencie: Gama klub Veľký diel, blok G-H, Vysokoškolákov 20, 010 08 Žilina (priestory ubytovacieho zariadenia Žilinskej univerzity v Žiline). Podrobnejšie o príchode na konferenciu v ďalšom čísle a na www.solas.sk

Registrácia a ubytovanie: 14,00 hod – 17,00 hod. vo vestibule bloku G-H

Predpokladaný začiatok konferencie: piatok 28. 8. 2009 o 17,00 hod.

Ukončenie: nedeľa 30. 8. 2009 o 13,00 hod.

Program: *Čo je veda?* – úvod do tematiky (30 min); *Biblický pohľad na vedu* (50 min); *Skameneliny, Dinosaury a Biblia* (60 min); *Zložitosť lietania* (60 min); *Dizajn, Termodynamika a Informácia* (60 min); *Veda a viera ako presvedčenie o veciach, ktoré sa nevidia* (50 min); *Živé organizmy svedčia o Stvoriteľovi* (50 min); *Svedectvo fotonických štruktúr a štruktúrnych farieb* (30 min). Hlavný rečník konferencie: **prof. Andy McIntosh, DSc.**, Univerzita v Leeds, Anglicko. V zhode s prejednávanou témou pripravujeme krátke **videoprezentácie a panelovú diskusiu**.

Dobrovoľný konferenčný poplatok (10 EUR) na pokrytie priamych nákladov na konferenciu, uhradíte **pri registrácii**. **Prihlášku** na konferenciu pošlite do **15. júna 2009**.

Ubytovanie je typu hotelovej alebo študentskej izby v dvoj- alebo trojlôžkových izbách (<http://vd.internaty.sk>, minulé číslo *Solas*). Platbu za ubytovanie uhradíte priamo poskytovateľovi – ubytovaciemu zariadeniu Veľký diel. **Stravovanie** (v prípade viac ako 50-tich záujemcov) v lokalite konferencie v menze univerzity. Stravovanie uhradíte pri registrácii. Alebo je možnosť individuálneho stravovania v blízkych reštauračných zariadeniach.

Rezervácia ubytovania pre ..... osobu/osôb (pri väčšom počte osôb priložte menný zoznam):

Noc z: 28. 8. 2009 na 29. 8. 2009 áno – nie (nehodiace sa preškrtnite)
29. 8. 2009 na 30. 8. 2009 áno – nie (nehodiace sa preškrtnite)

Typ ubytovania:

Hotelový: v dvoj-/ troj-postelovej izbe (nehodiace sa preškrtnite)

Študentský: v dvoj-/ troj-postelovej izbe v bloku E F (nehodiace sa preškrtnite)

Rezervácia stravy pre ..... osobu/osôb (pri väčšom počte osôb priložte menný zoznam): (nehodiace sa preškrtnite)

28. 8. 2009:

večera

29. 8. 2009:

raňajky

obed

večera

30. 8. 2009:

raňajky

obed

Dátum: .....

Podpis: .....

Evanjelium

- posledná šanca

Hriech je ako bumerang – vráti sa. Každý hriech má svoj začiatok i koniec. V mnohých prípadoch začína ako malý čin, ale koniec býva tragický. Nepriznaný hriech so všetkými dôsledkami sa vráti na hlavu toho, kto ho vykonal a nájde ho všade, nech by zašiel hoci aj na kraj sveta.

Väzenské dvere sa za tebou zatvorili. Svedomie však nie je uväznené a hovorí ti, ako veľmi si zlyhal, aký hrozný čin si urobil. Ruka zákona dopadla na teba tvrdo. Ale aj Boh ťa videl pri čine. Prestúpil si Boží aj ľudský zákon. Jeden súd máš za sebou, ale čaká ťa ešte ďalší – Boží súd.

Sedíš už dlhý čas sám. Hneváš sa na všetko a na každého. Doteraz si „nevstúpil sám do seba“. Odrazu, div divúci, máš návštevu. Prišiel niekto, kto ťa má rád takého, aký si. Prišiel za tebou Pán Ježiš. Dvere cely si otvoril On sám. Srdce Mu však musíš otvoriť ty! Čítaj pozorne Jeho navštívenku a potom uvaž, či Ho pustíš ďalej. Poznáš Pána Ježiša? Vieš, kto je to?

Ježiš je Pán všetkých pánov a Kráľ všetkých kráľov. On je Boh, Boží Syn. Má každú moc na nebesiach aj na zemi. Zomrel za hriechy ľudí na golgotskom kríži, ale vstal z mŕtvych a žije. Je Pánom života i smrti. Je najvyššou autoritou všetkého. Uvaž, aký veľký Pán to prišiel za tebou do cely. Keď chodil po tejto zemi, slúžil. Za túto službu ľuďom Ho odsúdili na smrť ukrižovaním. Ale Boh ho vzkriesil, a preto slúži ďalej: všetkým, ktorí sú strápení, v žalári, ktorí denne nesú ťažký kríž. Chce poslúžiť aj tebe. Chce byť tvojím obhajcom. Jemu vyznaj svoju vinu!

Biblický apoštol Pavol (predtým menom Saul), ktorý nechal vraždiť kresťanov, stretol sa na ceste do Damašku so živým Ježišom. „*Saule, Saule, prečo ma prenasleduješ?*“ Počul z Jeho úst. Saul si uvedomil svoj hriech – on prenasledoval Ježiša, Božieho Syna. Urobil hlboké pokánie vo svojom srdci. Odovzdal sa Tomu, ktorého doposiaľ prenasledoval. Stal sa Jeho nasledovníkom.

Pán Ježiš je aj v tvojej cele a volá ťa k pokániu. Tým, že Mu neveríš, že za Ním nejdeš, veľmi hrešíš. Preto sa zastav, počuj hlas svedomia, neváhaj a urob pokánie. Vyznaj svoje hriechy hneď teraz! Nepremeškaj svoju príležitosť. Nebudeš potom nikdy tento čin lutovať. Ak to urobíš a otvoríš dvere svojho srdca Pánovi Ježišovi, už nebudeš nikdy sám. On bude s tebou aj vo väzení.

Pokánie je posledná možnosť záchrany pre každého hriešnika, posledná šanca. Veď všetko posledné treba ihneď využiť! Cesta k pokániu je ťažká, pretože vyžaduje hlbokú pokoru pred Bohom, ale stojí za to. Hriech si človeka nájde, ak nie počas života alebo na smrteľnej posteli, potom určite na Božom

súde. Hriech hľadá človeka, ale tiež ho hľadá aj Božia milosť. „*Tomu, kto prikrýva svoje prestúpenia, nepovedie sa šťastne; ale ten, kto vyzná hriech a opustí, dôjde milosrdenstva*“, čítame v knihe Prísloví (28:13).

Hodina z priemerného ľudského života je veľmi malá časová jednotka, a predsa za jednu hodinu môže človek veľa získať alebo stratiť, veľa prijať alebo odmietnuť... Boh v Kristovi Ježišovi ponúka ľuďom mnoho, veľmi mnoho. Čo urobia – prijmú alebo odmietnu? Tu však ide predovšetkým o tvoje rozhodnutie. Čo urobíš Ty? Aj Ty si človek-hriešnik, aj Ty potrebuješ Spasiteľa! Dovoľ mi priamu otázku: „Dal si už svoje srdce Ježišovi, aby ho obnovil?“ Len On môže v tvojom srdci urobiť „veľkú reformáciu“. Musíš Mu však na to dať svoj súhlas!

Každý človek má vo svojom živote hodinu rozhodnutia. Máš ju aj Ty, milý čitateľ! Veľmi veľa záleží na tom, ako sa rozhodneš v otázke večnosti. Základ na reformáciu tvojho srdca je položený. Je ním Ježiš Kristus – ten ukrižovaný a z mŕtvych vstalý. Rozhodni sa dobre – rozhodni sa pre Ježiša! Svoje rozhodnutie potrebuješ urobiť vo viere v neho. Uchop vierou to najcennejšie, čo sa uchopiť dá – večný život v Božej prítomnosti. Je to tvoja veľká životná šanca. Nepremeškaj ju!

Dnes, práve teraz, je tvoja hodina rozhodnutia. Rozhodni sa pre Ježiša! On sa rozhodol pre teba zomrieť – Ty sa rozhodni pre neho žiť! Len tak sa v tvojom živote skončí tá dlhá hriešna tmavá noc a zažiarí ti v krvi tvojho Spasiteľa slávne ráno tvojho znovuzrodenia.

Čas, keď Boh bude súdiť tento svet, istotne príde. Najskôr však volá všetkých k pokániu... Milý priateľ, bol si už pod krížom pre ospravedlnenie? Vyznal si Pánu Ježišovi svoje hriechy? Ak nie, urob to hneď teraz, len tak môžeš byť zachránený od večného zahynutia. Deň tvojej záchrany je práve dnes!

Pavol Kulačík

Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život. Lebo neposlal Boh na svet svojho Syna, aby súdil svet, ale aby bol svet spasený skrze neho. Kto verí v neho, nebude odsúdený, ale ten, kto neverí, už je odsúdený, lebo neuveril v meno jednorodného Syna Božieho (Ján 3:16-18)

Duch Pánov je nado mnou, a preto ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium, poslal ma uzdravovať skríšenej srdcom, vyhlásiť zajatcom prepustenie a slepým návrat zraku, zlomených poslať na slobodu (Lukáš 4:18)

(pokračovanie zo str. 18)

ale svojimi túžbami najväčší modlár a pokrytec vo svojom meste. Pritom ľudia do sveta sú aspoň otvorení a úprimní. Oni otvorene povedia, že žijú pre seba, pre úspech, pre prácu, pre tamto alebo toto. Ale ja to nepoviem, lebo som sa už naučil odpovedať, čo je správne z pohľadu Písma.

Všimnite si, ako Písmo dôrazne prizvukuje záľubu, zalúbenosť, lásku aj v 1. liste Korintským v 13. kapitole. Čo tam Pavol vysvetľuje a učí? Všimnite si, že v skutočnosti učí, že bez lásky nemajú prostriedky kresťanského života hodnotu. Záľuba z 2. Tes 1:11 tu zodpovedá láske a prostriedky sú v tomto prípade duchovné dary: „Keby som hovoril ľudskými jazyky aj anjelskými, a keby som nemal lásky, bol by som cvendžiacim kovom alebo zvučiacim zvonom. A keby som mal prorocko a vedel všetky tajomstvá a mal každú vedomosť a keby som mal akúkoľvek vieru, takže by som vrchy prenášal a lásky keby som nemal, nič nie som. A keby som vynaložil na dobročinnosť všetko svoje imanie a keby som vydal svoje telo, aby som bol upálený, a lásky keby som nemal, nič mi to neprospeje“ (1. Korintským 13:1-3). Čiže, keby som mal prostriedky, ale nemal lásku, nič nie som, nič to nie je. Preto rozlišujeme záľubu (či lásku) a prostriedky.

Keď mám prostriedky, ale nemám záľubu na dobrotivosti, alebo nemám lásku, som len prázdny obal, som niečo vonkajšie, ale nestal som sa tým, kým mám byť. Nerobím skutočne to, čo Boh odo mňa chce. Tam, kde človek

nie je rozpálený pre dobro, pre bratskú lásku, pre Boha a pre jeho plán, tam, kde nie je vášnivé odhodlanie ísť za skutočným dobrom, za Jeho dobrom, potom sa z tohto všetkého stalo len predstavenie. Robíme len vonkajšie úkony, aktivity, ktoré uspokojia len zmysly, len ľudskú zvedavosť. Bez lásky sú to len bezcenné cvičenia, lebo som si nezamiloval dobro. Potom sme len málo odlišní od ľudí zo sveta, lebo aj oni to môžu robiť. Vo svojom svedomí vedia, čo je dobré a občas sa aj rozhodnú robiť dobro (Rímskym 2:14-16), ale to ich neospravedlní pred Bohom a neurobí ich to tým, čo Boh nakoniec prijme, pretože im chýba najzákladnejšia zložka: *láska k Bohu* cez evanjelium, cez Pána Ježiša Krista. Jadrom kresťanovej vízie je zamilovať si to, čo je dobré, správne a spravodlivé podľa Božích mierok. Mať lásku a záľubu, lebo v tomto kresťania najviac stroskotávajú.

Príkladom toho, ako je prostriedok neúčinný bez záľuby dobrotivosti, môže byť *modlitba*. Na zhromaždení môžeme veľa hovoriť a počúvať o modlitbe, môžeme si k tomu zavolať najlepších kazateľov a aj napriek tomu môžeme prísť domov a nebudeme sa modliť. Kým sme si modlitbu nezamilovali, nebudeme sa modliť. Iným príkladom toho, ako absencia záľuby ničí inak pekné a dobré veci, sú: *manželstvo, škola, cudzie jazyky, osobné zvyky a pod.*

Manželstvo. Prečo sa ľudia rozvádajú? Prečo sa dokonca kresťania rozvádajú? Akokoľvek je to boľavé, medzi kresťanmi existujú rozvody.

A keď sa aj nerozvedú, existujú krízy, ktoré sú na hranici rozvodov. Existuje nevera medzi kresťanskými manželmi a existujú príšerné veci, o ktorých sa verejne nehovorí. V čom to je, že aj napriek tomu, že manželstvo je dobré a je Božím darom človeku, že sa ľudia nakoniec rozvedú? Moja odpoveď: Chýba im presvedčenie a osobné uistenie, že manželstvo je dobré a krásne a treba v ňom zotrvať. Samozrejme, že je možné, že láska príde do krízy. To nijako nepopieram. Teraz mi ide o to, že si manželstvo nezamilovali ako ohromnú inštitúciu, ako pravé dobro. Nemajú v ňom záľubu. Nevidia, že je to dobro. A všetky krízy, ktoré máme v manželstve, nejako súvisia s tým, že si začneme myslieť, že niečo iné je pre mňa dobré. A hneď prichádza kríza, prichádza bolesť, pretože už nemáme základňu, z ktorej môžeme pri našich činoch vychádzať. Už nemáme v sebe odhodlanie zniesť všetko ťažké a všetko náročné, čo prichádza s manželstvom. To náročné dokážeme zvládnuť len vtedy, keď si manželstvo zamilujeme ako dobro, ktoré nám dal sám Boh a že On za ním stojí. Manželstvo je prostriedok a bez záľuby na dobrotivosti nefunguje.

Vzdelávanie a školy. V Kalifornii, čo je najbohatší štát v USA, ktorý je preplnený hojnosťou, bohatstvom a modernými technológiami, 40 % študentov neukončí strednú školu. Majú školy, učiteľov, počítače, majú krásnu prírodu, dobré počasie, blahobyť, hojnosť, akú má málokto na tomto svete, majú to zadarmo a aj napriek tomu nedokážu ukončiť strednú ško-

lu. Prečo? Pretože im chýba záľuba na vzdelávaní, chýba im presvedčenie, že je dobré niečo sa naučiť a naučiť sa to poriadne. Zobrať zodpovednosť za seba. Naučiť sa dokončiť začaté veci. Naučiť sa konať dobro. A keďže to nedokážu, tak vyhráva ulica, vyhrávajú drogy, vyhráva hudba, vyhráva podsvetie. Vyhráva všetko krátkodobé a chvíľkové. Nedokážu dotiahnuť strednú školu do konca. Nie je to oveľa iné ani na Slovensku. Môže tu byť dobrá inštitúcia, ale keď ľuďom chýba záľuba, nezlomný postoj, že tu ide o dobré, nedokážu veci dotiahnuť do konca.

Cudzí jazyk, učenie sa cudzích jazykov. Prišla doba, a nemáme na výber, že sa učíme cudzie jazyky. Ale koľko ľudí sa ich dokáže poriadne naučiť? Sú veční začiatočníci. Je to preto, že im chýbajú prostriedky a pomôcky? S tým sa nedá súhlasiť, lebo nikdy nebolo toľko pomôcok na vyučovanie ako dnes. Kedy v našej histórii bolo viac škôl, kurzov, kníh, vzdelávacích inštitúcií ako dnes? Ľudia si vedia zahrať internetové hry, prezerať si stránky na internete, najmä mladá generácia, ale to je, zdá sa, celá ich životná záľuba: aspoň trocha sa dnes zabaviť na internete – a to je všetko, čo som si vytýčil, kam dôjdem a aký budem.

Prešiel som učením sa angličtiny a gréčtiny. Jeden zážitok z učenia gréčtiny som si zapamätal na celý život. Mali sme učiteľa gréčtiny, ktorý sa celý život venoval štúdiu cudzích jazykov a v triede sme vedeli, že máme jedného zo špičkových odborníkov v tejto oblasti. Pamätám si

na moment, keď jedna spolužiačka študentka sa opýtala: „Pán docent, ako sa tieto ťažké veci máme naučiť?“ Samozrejme že videla, ako ich ovláda on a ako ďaleko sa mu podarilo v tomto smere dostať! Odpovedal jej jednou vetou. Tá veta ma zasiahla ako šíp a na celý život si ju pamätám: „Musíte to milovať“. V jednej vete vysvetlil celú podstatu záľuby v dobrom. Nepovedal nič o prostriedkoch. Nič o knihách, nič o počítačoch, nič o lektoroch, o kurzoch, o metódach – nič také. „Keď sa to chcete naučiť, musíte to milovať“. To bol jeho recept. Všetci sme zmĺkli.

My sa nachádzame presne v takej dobe. Celý svet sa orientuje na prostriedky a klame tým sám seba i nás. Ponúkajú nám prostriedky, ale tie sú k ničomu bez záľuby v dobrom. Na všetko sú prostriedky: na krásu, na zdravý životný štýl, na vzdelanie, na to, i ono, sme zaplavení prostriedkami a treba na ne minúť veľa peňazí, ale ľudia sú práve tak skrachovaní, ako boli aj bez týchto prostriedkov. Nikde sa nepohli ani o krok.

Kolko ľudí si povie, že prestane fajčiť a piť! Nikdy predtým aj na tieto veci nebolo viac prostriedkov ako dnes. Tabletky, odvykacie kúry, psychologické poradenstvo. Je menej alkoholikov a menej sa fajčí? Žiadna štatistika to neukazuje. Je jedno, kolko peňazí sa vynakladá na to, aby tieto prostriedky tu boli. Prejde jeden týždeň alebo mesiac a znova sú tí ľudia v tom a je to ešte horšie ako predtým.

Mali by sme sa z toho poučiť. Je to presne ako s hriechom. Ja ako

kresťan môžem prísť do bodu a povedať si: „tohto hriechu mám dosť“, alebo: „dobre, tak s týmto idem prestať“, ... vydržím týždeň, mesiac, a znova sa k tomu vrátim. Bojoval som s niečím možno telesne. Chvíľu vydržím, a znova sa k tomu vrátim, pretože som vsadil na prostriedky a nemal som záľubu. Dokonca môžem mať pre to aj vôľu. Vôľa však stále nie je to isté ako záľuba. Môžem mať vôľu v tom zmysle, že už robím prvé kroky. Zoberiem prostriedky a vôľu, ale keď nemám záľubu v dobrom, nedostanem sa ďaleko.

Písmo nám o našom Pánovi Ježišovi Kristovi hovorí, že Kristus bol taký, aký bol a urobil to, čo urobil, lebo miloval spravodlivosť (Židom 1:9). Prišiel ako človek, ktorý bez jediného životného zaváhania miloval dobro celý život. Čo teda znamená urobiť len niečo navonok. Podobnosť Kristovi bude, že budeme milovať, ako on miloval a to bude znamením, že jeho Duch žije v nás.

Aj cirkev 21. storočia v mori lákadiel, pokušení a zvodov sveta prežije, ak budú ľudia v nej naplnení každou záľubou na dobrotivosti. Modlime sa, aby nás Boh naplnil touto záľubou na dobrotivosti. A neodkladajme to. Človek milujúci dobro je skutočný Boží plán od stvorenia až po nový Jeruzalem, až po večnosť. V Božom pláne láska k dobru patrí k centrálnym témam toho, čo kresťan v tomto časnom živote má žiť.

Ján Šichula

Blahoslavení chudobní duchom

Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je nebeské kráľovstvo

Matúš 5:3

Piata až siedma kapitola Evanjelia podľa Matúša je známa ako kázeň na vrchu. Prvá časť tejto kázne sa zvykne nazývať blahoslavenstvá. Hovorí o tom, kto je skutočný obyvateľ nebeského kráľovstva. Toto je zásadná otázka. Kto odpovie na volanie evanjelia a patrí do Božieho kráľovstva? Inými slovami: Kto je skutočný kresťan?

Keby sme chceli odpovedať teologicky, otvorili by sme si Písmo v liste Rímskym, v ktorom apoštol Pavol vysvetľuje, že človek je zachránený z Božej milosti, zo samotnej viery v Ježiša Krista. Musíme si však dať pozor, aby sme sa nestali len ľuďmi definície a aby sme nezabudli na to, že tam, kde sa nachádza skutočná viera, sa nachádzajú aj znaky, ktoré ju sprevádzajú.

Tie znaky sú vonkajšie a tým je ovocie, ktoré je viditeľné. Ďalšie znaky, ktoré len tak ľahko nevidíme, sú vnútorné znaky. Tieto sa týkajú predovšetkým ľudského srdca. Toho, ako človeka vidí Boh. Pretože ak som spasený, nestalo sa to preto, že som sa oboznámil len s výrokom z listu Rímskym, (čo samozrejme tiež potrebujem), ale preto, že sa v mojom živote stalo niečo, čo dosvedčuje, že som sa spoľahol na Spasiteľa. Čo hovorí o tom, že som sa stal obyvateľom Božieho kráľovstva. A o tomto sú blahoslavenstvá piatej kapitoly Evanjelia podľa Matúša. Blahoslaven-

stvá sú tu dané ako opis tých, ktorí sú skutočnými kresťanmi.

Pán Ježiš spasenie zo samotnej viery nevysvetľuje teologickým jazykom, ale zástupom, ktoré sú okolo, hovorí o ňom prakticky. Hovorí im: Ak toto o tebe platí, tak si blahoslavený, si skutočne šťastný. Blahoslavenstvo nie je vyššia kategória kresťanov. Každé blahoslavenstvo platí o jednom každom skutočnom kresťanovi. Pýtame sa, prečo Pán Ježiš hovorí tieto blahoslavenstvá ako prvé vo svojej kázni na vrchu? Pretože v kresťanstve ako prvá otázka je, kto je skutočným kresťanom. Pán Ježiš chce, aby si vedel, či si kresťan alebo nie. Či si prijal alebo prijímaš Spasiteľa, ktorý prišiel na túto zem, a jeho evanjelium alebo nie.

Inými slovami, blahoslavenstvá sú bližším pohľadom na to, čo je viera a ako sa prejavuje v praktickom živote. Aj keď ani raz tu nemáme spomenuté slovo viera, predsa celé blahoslavenstvá nás navádzajú k tomu, že človek je spasený samotnou vierou.

„Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je nebeské kráľovstvo“,
Mat 5:3 (ale aj Luk 6 kapitola)

Prečo Pán Ježiš dáva toto blahoslavenstvo na prvé miesto? Prečo nedá ako prvé v poradí napríklad: *prenasledovaní pre spravodlivosť*? Alebo *blahoslavení žalostiaci*. Alebo *blahoslavení, ktorí sú milosrdní*. Prečo nezačal týmito? Som presvedčený a tvrdím, že je to preto, lebo toto blahoslavenstvo je koreňom a opisom stavu, od ktorého sa odvíja všetko ostatné. Poviem to inými slovami. Keby nebolo toto blahoslavenstvo, všetko ostatné nedáva zmysel. Prečo? Preto, že by sme mohli mať človeka, ktorý koná milosrdné skutky a povieme: tento človek musí byť kresťan, pretože je taký dobrý.

Alebo uvidíme človeka, ktorý je veľmi tichý, ktorý sa na nič nesťažuje, a povieme si: tento človek musí byť kresťan, pretože sa nesťažuje v práci, nesťažuje sa v rodine, je dobrý sused. Ale je to práve prvé blahoslavenstvo, ktoré tomuto zabraňuje, pretože skutočné kresťanstvo začína tam, kde nastane skutočný duchovný krach človeka. Chudoba duchom je znakom tohto duchovného bankrotu. Všetko ostatné vychádza z tohto stavu, lebo tam, kde je skutočný krach a bankrot, nie je nič, s čím by človek mohol prísť pred Boha a predkladať mu nejakú svoju zásluhu. Už je odkázaný iba na Božiu milosť.

Niektorí si myslia, že keď je človek chudobný po materiálnej stránke, tak sa stane kresťanom a Boh ho vezme do kráľovstva. Ale na takúto chudobu sa tu nemyslí.

Iní si mysleli, že chudoba duchom tu znamená mentálnu indispozíciu človeka – teda chudoba mysle. Ale ani na takúto chudobu sa tu nemyslí.

Myslí sa tu na duchovnú chudobu ako na stav človeka, ktorý sa našiel čo do svojho postavenia voči Bohu ako ten, ktorému stroskotali všetky plány priblížiť sa k nemu a dosiahnuť nebeské kráľovstvo svojimi silami. Ktorý zisťuje, že je tak duchovne chudobný, že nemá totálne nič, čím by si toto mohol zaslúžiť. Takto totiž začína pravý kresťanský život.

Predstavme si tie zástupy, ako stoja okolo Pána Ježiša. Je možné, že sú tam ľudia, ktorí hovoria: „Veď my máme otca Abraháma a všetko je v poriadku“. Dnes by toto mohlo byť povedané takto: „Narodili sme sa v kresťanskej rodine a v kresťanskej krajine. Máme „duchovné dedičstvo“ a tým sme skutočne ľudia hodní nebeského kráľovstva.“ Mnohí sami seba takto klamú. Mnohí odchádzajú do večnosti a chcú Bohu ukázať svoje Biblie, ktoré celé generácie mali doma na poličke alebo nejaké svoje kresťanské dokumenty a potvrdenia atď., a myslia si, že toto je to, kvôli čomu ich Boh prijme.

Potom tam mohli byť iní a z Lk 6 kapitoly vieme, že tam boli takí, ktorí boli skutočne materiálne bohatí. Nezáleží na tom, či sú bohatí finančne, alebo sú bohatí čo do svojho spoločenského postavenia, svojho

vzdelania, alebo v čomkoľvek, v čom človek na tejto zemi bohatý môže byť. Všimnite si, koľkých bohatých Pán Ježiš prítahoval. Spomeňme si na bohatého mládenca, ktorý k nemu prišiel. Kresťanstvo má moc a prítahuje ľudí.

Čo však Písmo hovorí? Hovorí im (Luk 6:24): Beda vám bohatí, ak si svoje potešenie zakladáte na svojej múdrosti, na svojom bohatstve, na svojom vzdelaní, postavení, kráse, atď. Na čomkoľvek človek stavia svoje potešenie a je mu to prednejšie ako Božie kráľovstvo, tak ukazuje, že nie je chudobný duchom. Takíto ľudia nie sú riadení svojou duchovnou chudobou, ale sú vedení a riadení svojím materiálnym bohatstvom a Ježiša si chcú len pribrať do svojho bohatstva. Všimnime si, že bohatý mládenec chcel bohatstvo a chcel aj večný život. Chcel obe tieto veci, svojho bohatstva sa vzdáť nechcel.

Som presvedčený, že keď rozmýšľame o bohatstve a chudobe, dopúšťame sa dvoch chýb. Jednou chybou je názor, že núdza v peniazoch, núdza v majetku, rodine, spoločenskom postavení atď., je zárukou, že človek bude chudobný duchom a tak spozná svoj zbankrotovaný duchovný stav. Ale takíto robia chybu, lebo predpokladajú, že fyzická, telesná chudoba urobí človeka prijateľným pred Bohom. Dostávajú sa tak do spasenia zo skutkov.

V tomto je však aj druhý problém. Vidíme zo skúsenosti, že ľudia, ktorí sú chudobní, nestávajú sa často kresťanmi. Pred pár rokmi som cho-

dil po uliciach a modlil som sa za bezdomovcov. Hovoril som si: Títo ľudia majú najbližšie do neba, lebo sú úplne na dne. Nežijú pre materiálne veci. Hovoril som im evanjelium, ale videl som, že oni neboli o nič bližšie nebeskému kráľovstvu ako ľudia zasýtení materializmom. Ich bohatstvom neboli síce materiálne veci, ale štýl života, ktorý viedli a ktorý nechceli opustiť. Nechceli Krista, Kristus im nechýbal. Materiálna chudoba nevedie nutne k chudobe ducha.

K chudobe ducha rovnako nevedie choroba. Máme takú predstavu, že keď príde choroba, keď prídu ťažké časy do života človeka, vtedy sa obráti k Bohu. Ale nedeje sa to tak automaticky, toto nie je pravidlo.

Na druhej strane si uvedomme, že bohatstvo ako také, sa nevylučuje s duchovnou chudobou. Bohatstvo je prekážkou vtedy, keď nie je podriadené Kristovi. Niektorí ľudia si myslia, že byť bohatý, mať dobré postavenie na tomto svete je nutne hriech a prekážka vstupu do Božieho kráľovstva. Nie je to však tak. Zacheus sa obrátil ako boháč. Pravdaže potom po obrátení Ježiš Kristus vládne v srdci človeka a jeho život má iný zmysel než potešenie z bohatstva. Obe tieto veci o bohatstve čítame v 1. liste Timoteovi:

„A tí, ktorí chcú byť bohatí, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých žiadostí nezmyselných a škodlivých, ktoré pohružujú ľudí do záhuby a do ztratenia. Lebo koreňom všetkého zlého je milovať peniaze, po čom niektorí zatúžili a tak zablúdili od viery a naplnili sami

seba mnohými bolesťami“ (1. Timoteovi 6:9). Človeka ruinuje to, keď si bohatstvom chce zasýtiť svoju dušu.

„Bohatým v terajšom veku prikazuj, aby neboli vysokomyseľní ani aby sa nenadejali na neistotu bohatstva, ale aby mali nádej na živého Boha,...“ (1. list Timoteovi 6:17-19).

V Timoteovom zbore sú bohatí kresťania a Timoteovi je nariadené, aby ich viedol k tomu, aby si o sebe nenamýšľali veľa, pretože sú bohatí. Akýkoľvek dar máš od Boha – či je to bohatstvo, múdrosť, krásu, dobrá rodina, pocta v práci, spoločenské postavenie alebo iné, je to nesmiernym pokušením povedať si: ja som viac ako môj brat alebo sestra. Na to si treba dať pozor, pretože toto ruinuje duchovnú chudobu v živote človeka. Pavol hovorí: keď máte bohatstvo, hľadte ako ho použiť. Bohatstvo ako také, nevyučuje duchovnú chudobu, ak je poddané Ježišovi Kristovi. Taký sa bude modliť, ako bohatstvo použiť. Naloží s ním tak, ako chce Pán.

Mám jedného priateľa. Je to starší pán. Keď som sa s nim zoznámil, bol oblečený v takom staršom saku a neskôr som videl staršie auto. Rozmýšľal som, kde asi býva. Možno niekde v penzióne. Rozmýšľal som, či mu nemám nejako vypomôcť. A potom som sa dozvedel, že tento človek je milionár. Že má obrovskú farmu a že otáča obrovské peniaze. Keď som ho navštívil doma, videl som obyčajný dom, videl som starý nábytok. Potom som sa dozvedel, že tento muž všetky milióny dáva na misiu, na Božie kráľovstvo. Keď by ste ho videli,

nepovedali by ste, že je milionár. Je to človek, ktorý je bohatý materiálne a je chudobný duchom.

Abrahám bol bohatý muž a predsa nežil pre bohatstvo. Všetko jeho jasanie bolo sústredené na Mesiáša, ktorý mal prísť a v ktorého dúfal (Ján 8:56). Daniel a jeho priatelia v Babylone boli vyučení všetkej tej babylonskej múdrosti. Boli vzdelaní a predsa ostali závislí na svojom Bohu, v ktorého verili a keď na to prišlo, boli ochotní ísť aj do ohnivej pece. Spomeňme si na Jozefa, ktorý bol bohatý a bol vo vysokom postavení a predsa to bol muž, ktorý bol duchovne chudobný. Mojžiš, vychovávaný ako syn faraónovej dcéry, dostal najlepšie egyptské vzdelanie a predsa tento človek, ako učí Biblia, bol v tom čase najpokornejší človek na zemi. Spomeňme si aj na ďalšie starozákonné postavy. Rovnako aj u nich nachádzame duchovnú chudobu a vyznanie: Bože, pred Tebou nemám nič, som chudobný.

Dávid v Ž 70:6 vyznáva: „Ale ja som biedny a chudobný; Bože, ponáhľaj sa ku mne!“ Toto je vnímanie, ktoré má ten, ktorý je duchovne chudobný.

Je možné byť vynikajúcim právnikom, vynikajúcou lekárkou, vynikajúcim vedcom a pritom byť chudobný duchom. Na druhej strane môžeš byť vynikajúcim právnikom, lekárom vedcom, ale ak si svoje povolanie urobíš svojím cieľom, strácaš duchovnú chudobu, pretože v tom máš svoje najvyššie potešenie. Otázka znie: V čom je tvoje skutočné potešenie? Je tvoje potešenie v Ježišovi Kristovi?

Ak je v ňom, tak potom všetko ostatné bude podriadené jemu. Je možné, že si ťa Boh postaví na miesto, kde byť je veľké pokušenie, ale keď vieš, že Boh ťa tam chce mať a vieš, že je to dar od neho, môžeš aj tam zostať duchovne chudobný.

Otázka duchovnej chudoby nie je otázka postavenia, nie je to otázka bankového konta. Je to otázka toho, či sa človek našiel pred Bohom ako skrachovanec a to ovplyvnilo jeho život. Koreň veci je vedieť, ako naozaj stojíme pred Bohom.

Zacheus si uvedomil, že veci medzi ním a Bohom nie sú v poriadku. Chce vidieť a počuť, čo hovorí Ježiš. Zacheus zažil duchovnú chudobu a obracia sa k Spasiteľovi.

Duchovnú chudobu si uvedomili židia na Letnice. Po Petrových slovách sa im otvorila oči a vidia, že sú nahí, že nemajú nič, čo ich zachráni v deň súdu. Volali: Bratia, čo máme robiť? Vedení sú k pokániu a k Ježišovi Kristovi.

Evanjeliu neporozumie človek, ktorý nepozná, čo je duchovná chudoba. Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Takýmto Pán Ježiš hovorí: blahoslavený si, keď poznáš, čo za bedára bezo mňa si, tebe skutočne patrí Božie kráľovstvo, ty skutočne oceníš moje dielo, lebo si spoznal svoju chudobu. *„Hoj, všetci žízniví, podte k vodám, a vy, ktorí nemáte peňazí, podte, kupujte zbožie a jedzte! Podte, kupujte bez peňazí a bez platu, víno a mlieko! Nakloňte svoje ucho a podte ku mne! Počujte, a nech žije vaša duša!“* (Izaiáš 55:1-3).

Akí požehnaní sú chudobní v duchu, lebo títo prichádzajú ako žízniví k vodám a pijú. Nemajú peniaze a kupujú zbožie. Ako môžu kupovať zbožie, keď nemajú peniaze? Práve to je krása evanjelia. Ježiš Kristus schudobnel, aby nás obohatil. Iba duchovne chudobný človek je adept na spasenie, pretože bezmocnosť bez Boha a neschopnosť zaslúžiť si Božie kráľovstvo ho odkazuje na dar, ktorým je Ježiš Kristus. Duchovná chudoba vedie človeka k evanjeliu, ku Kristovi. On je to, čo moja duša potrebuje.

Obrátili sme sa a slovo k nám hovorilo na každej strane Písma. Keď sme sa modlili, bolo to akoby sme boli v nebi. Prejde pár mesiacov a kresťania sa pýtajú, kde je to všetko? Kde sa to všetko stratilo? Už Písmo ku mne tak nehovorí, už sa tak neradujem. Keď si čítate Bibliu, keď sa modlíte, je to ako by pred vami bola stena. Obyčajne sa samozrejme hľadá chyba v iných, ale základná otázka je, či je v tvojom srdci taká chudoba, aká bola vtedy, keď si prišiel ku Kristovi. Čo sa stalo? Prvá vec, ktorá by sa tu dala povedať, je táto: stratil si vnímanie duchovnej chudoby. Zabudol si, čo si bez Boha bol. Stalo sa ti to, čo ľuďom v Laodicii: *„Lebo hovoríš: Som bohatý a zbohatol som a nepotrebujem nikoho, a nevieš, že si ty biedny i mizerný na poľutovanie i chudobný i slepý i nahý“* (Zj 3:17). Ten stav: *„...som bohatý... nepotrebujem niho“* je tým problémom.

Keby dnes v tvojom srdci bola taká alebo väčšia chudoba, akú si mal,

keď si išiel ku Kristovi, je veľká pravdepodobnosť, že by si tento problém nemal. Lebo by si si uvedomoval, že v túto minútu si rovnako závislý na Kristovi ako vtedy, keď si sa k nemu obrátil. Teraz si z Božej milosti posvätený v mnohých ohľadoch. Ale aj po rokoch kresťanstva musíš žiť s vedomím: som duchovne chudobný a potrebujem Krista práve tak, ako som ho potreboval vtedy, keď som v neho uveril.

Boh ťa bude v živote túto lekciu stále učiť: Si chudobný, potrebuješ Krista. Bude ťa to učiť vždy, kedykoľvek obrátiš oči alebo srdce alebo vystrieš ruky k niečomu svetskému, lebo je Otec a karhá ťa. Vždy ťa privedie do bodu, že zistíš: skrachoval som, lebo idem zo svojich síl, idem podľa svojej múdrosti. Aby si tomu predišiel, polož si na srdce: som duchovne chudobný a budem milovať duchovnú chudobu. Budem chodiť pred Bohom ako ten, ktorý je závislý na ňom, budem milovať žiť život týmto spôsobom – a Boh to požehná. Vtedy sa ti mnohé veci obnovia a vtedy poznáš nanovo blízkosť vzťahu s Kristom. Nanovo tak, ako si možno už dlho nepoznal, pretože Bohu sú veľmi milí tí, ktorí sa pred

ním pokoria pokorou, ktorá pramení z poznania svojej chudoby.

Potrebuješ žiť s týmto vedomím svojej duchovnej chudoby. Potrebuješ vstávať a zaspávať s týmto vedomím. Potrebuješ odstraňovať všetko zo svojho života, čo by ti malo zobrať tento požehnaný stav. Boha nič tak nepoctí, ako keď si jeho dieťa uvedomuje, že všetko, čo má, je od neho a že vo všetkom vo svojom živote závisí od neho.

Odhoď veci, ktoré ti uchvacujú srdce a ty na nich lipneš, ktoré ťa vzdalujú od vnímania svojej duchovnej chudoby, pretože potom v tvojom srdci nemá miesto Boh. Keď to budeš robiť a keď budeš usilovať, aby bola v tvojom živote, zrazu zistíš, že bude prichádzať veľká istota, že si Božie dieťa. Zrazu zistíš, že budeš pri čítaní Božieho slova požehnaný. Zrazu zistíš, že tvoje modlitby budú vypočuté, že to budú volania z núdze, lebo poznáš svoju duchovnú chudobu.

Choď pred Pána a povedz: Závisím len na Tebe a na tom, čo Ty urobíš pre mňa. Povedz ako apoštol Pavol: „Ale odo mňa nech je to preč, aby som sa chválil krome krížom nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého mi je svet ukrižovaný a ja svetu“ (Galatským 6:14).

„Ten, kto pozoruje na slovo, nájde dobré, a ten, kto sa nadeje na Hospodina, je blahoslavený“ (Príslovie 16:20)

Solus a totus Christus

Latinské „Solus Christus“, po slovensky „Jedine Kristus“, znamená, že jedine (iba) Kristus je základom našej spásy, je našou „cestou“ do (večného) života. Toto konštatovanie sa opiera o mnohé biblické texty. Spomeniem aspoň niektoré: *„...tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v neho“* (Jn 3:16). Ježiš prehlásil: *„Ja som cesta, pravda a život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa“* (Jn 14:6). Tieto Ježišove slová znamenajú, že on nám priniesol Božiu pravdu – pravdivo (správne) vykladal Božie slovo, opravil jeho falošnú zákonnícku a farizejskú interpretáciu a oznámil (sprostredkoval) nám Božiu vôľu. On je ten, v kom nám hovoril sám Boh (Židom 1:1).

Týmto, ako aj svojím príkladom – poslušnosťou, oddanosťou Bohu, láskou a službou ľuďom – nám ukázal cestu k Bohu. Cestu, ktorú človek po svojom páde opustil a nedokázal opäť nájsť. Jedine v návrate k Bohu a to cestou, ktorú nám ukázal Ježiš, je naša záchrana (spása). Jedine v návrate k Bohu máme život, večný život, ale aj naplnenie zmyslu tohto zemskeho života. *„Jeden je Boh a jeden je aj prostredník medzi Bohom a ľuďmi, človek Kristus Ježiš...“* (1. Tim 2:6).

Teda „Solus Christus“. On je jediný *prostredník*, jediná *cesta* k Bohu. Nie sú potrební žiadni iní prostredníci. Neexistujú žiadne iné cesty k Bohu.

Avšak toto stručné heslo „iba Kristus“ nesie so sebou aj isté riziko: nebezpečenstvo zredukovania viery na nejakú intelektuálnu alebo emotívnu záležitosť alebo sústredenie sa len na „časť Krista“. Takýmto rizikom môže byť sústredenie sa iba na niektorý jeho výrok (navyše často vytrhnutý z kontextu), alebo na niektorý príbeh či udalosť z jeho života:

napr. na pamiatku jeho narodenia (počas Vianoc) alebo na pripomínanie si jeho smrti („pašie“), či sústredenie sa iba na jeho kríž. A práve preto treba so „Solus Christus“ jedným dychom vyznať aj „Totus Christus“, po slovensky „Celý Kristus“!

Medzi Betlehemom a Golgotou, jasličkami a krížom, je totiž 33 rokov Ježišovho života. Z nich sú pre nás najdôležitejšie posledné tri roky, zaznamenané pomerne podrobne v štyroch evanjeliách, teda časový úsek od jeho pokrstenia vodou (Jánom v rieke Jordán) a Duchom (Bohom), až po jeho obvinenie (židovskou veľradou), odsúdenie (Pilátom) a popravu (rímskymi vojakmi) – po Ježišovu smrť na kríži a jeho následné vzkriesenie (Bohom). Boli to tri roky Ježišovej intenzívnej služby: evanjelizácie, hlásania radostnej zvesti o príchode Božieho kráľovstva, učenia, upozorňovania, vystríhania, volania na pravú (hoci „úzkú“ a neraz nepohodlnú) cestu k Bohu, ale aj roky činenia znamení (zázrakov), ktorých účelom bolo nielen dokázať jeho božské poverenie,

ale aj pomáhať trpiacim a v neposlednom rade roky ukazovania príkladu jeho nasledovníkom, ako sa v praxi realizuje láska k Bohu a k blížnym. Tie tri roky Ježišovej služby priniesli teda jeho učeníkom a prirodzene aj nám, dve veci, ktoré nemožno ignorovať: jeho učenie a jeho príklad.

Samozrejme, že jednotlivé konkrétne udalosti v Ježišom živote, teda aj jeho narodenie, jeho ukrižovanie, jeho vzkriesenie, a pod., si možno osobitne pripomínať, no zredukovať svoje „kresťanstvo“ iba na „slávenie“ týchto sviatkov, alebo vidieť celý význam Kristovho poslania iba v udalostiach, ktoré si v tieto sviatky pripomínáme, znamená v podstate ignorovať hlavnú časť toho, čo nám Ježiš priniesol. Znamená to opustiť onú „cestu“, ktorou je Kristus. Ľudia, a týka sa to aj vážených teológov, sa často dopúšťajú jednej závažnej chyby. Zdôrazňujú, či vyzdvihujú niektorú časť celku na úkor ostatných častí. Uvediem dva príklady.

Martinovi Lutherovi vyčítajú jeho kritici (tentoraz oprávnene) výrok: „Hreš smelo, ale ešte smelšie ver a raduj sa v Kristu“. Luther „v zápale boja“ pri zdôrazňovaní reformačnej zásady „ospravedlnenia z viery“ použil túto „nadsádzku“, hoci celkom iste tým nechcel nikoho povzbudzovať k vedomému hrešaniu, prestupovaniu Božích príkazov a nariadení, či dokonca k rúhaniu. Veď o tom svedčí nielen jeho život, ale aj stovky iných jeho prehlásení a spisov. Tohto jeho predôraznenia sa chytili niektorí ľudia – jednak jeho

nepriatelia, aby ho mohli znevažovať, jednak „pohodlní kresťania“, ktorí by radi získali nádej spásy (večného života v Božom kráľovstve), ale pritom sa nechcú vzdať svojho nemravného, lakomého alebo bezohľadného života tu na zemi. Darma však bude človek „smelo veriť“, ak bude šliapať po Kristovi, po jeho zásadách, po jeho učení, ak bude ignorovať jeho výzvy k pokániu, obráteniu, k zmene mysle, ak neprijme „celého Krista“.

Druhý príklad je ešte závažnejší, pretože nejde iba o „prerieknutie“ (vyslovenie niečoho „v zápale boja“), ale o postoj, presvedčenie. V čase po Lutherovej smrti došlo medzi teológmi k vážnym sporom, ktoré dosiahli taký stupeň a takú formu, že sa hovorilo o „besnote teológov“. V tom čase tvrdil Amsdorf, jeden z protestantských teológov, že *dobré skutky* nielenže sú nepotrebné, ale že dokonca *škodia spáse*. To už bolo naozaj priveľa. Bolo to nielen popretie zásady lásky k blížnym, ale mnohí to mohli chápať a aj to chápali, ako „výzvu“ k bezohľadnosti a nemravnosti. Takáto „teológia“ nielenže sa protiví všetkému, čo Ježiš hlásal, ale protiví sa aj zásadám učenia apoštola Pavla, na ktorého sa títo „teológovia“ odvolávali.

Uvediem aspoň niekoľko z mnohých Pavlových výrokov, ktoré jasne ozrejmujú jeho skutočné zmýšľanie o dobrých skutkoch, o skutkoch, ktoré sa týkajú vzťahu kresťana k Bohu a k ľuďom. Pavol jasne ukázal (Gal 5:14), aký vzťah k druhým ľuďom sa od kresťana vyžaduje. Je to vzťah

založený na konaní dobra, dobrých skutkov. Týmito skutkami si ani po obrátení spasenie nezasluhujeme, ani si týmito skutkami spasenie nezachováваме, ale týmito skutkami, ktoré pramenia z viery a lásky, ktorú nám dáva Boh, preukazujeme, že v nás je Kristov Duch (Rim 8:9) a že v našom živote jestvuje ovocie Ducha.

V Pavlových listoch čítame: „... nech nikto nehľadá, čo jemu prospeje, ale čo prospeje inému“ (1. Kor 10:24); „Čo človek rozsieva, to bude aj žať... ..dokiaľ máte čas, číňte dobre všetkým“ (Gal 6:7,10); „Neochabujte činiť dobre“ (2. Tes 3:13 a pod.: 1.Tim 2:10; 5:8; 6:18); „...žiadam si, toto zdôrazňuj: aby tí, čo uverili Bohu, snažili sa konať dobré skutky“ (Flm 3:8).

Na iných miestach apoštol Pavol vymenúva niektoré skutky lásky a prejavy pravého kresťanského života (môžeme ich nazvať aj „kresťanské cnosti“): skromnosť, službu, úprimnosť, štedrosť, ochotu, horlivosť, bratskú lásku, úctivosť, usilovnosť, vrúcnosť, trpezlivosť, pohostinnosť, pravidelnú modlitbu, službu Pánu (Bohu), neodplácanie zlým za zlé, účasť, súcitenie s inými („radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi“), vystríhanie sa pomsty, premáhanie zlého dobrým, atď. (1.Tes 4:9; 5:14-22; Rim 12:1-21; 13:8-10).

Sú skutky, ktoré boli v čase „Starej zmluvy“ (zmluvy skutkov) božiemu ľudu prikázané Božím zákonom (daným skrze Mojžiša), ktoré sa týkali obetného systému zvieracích a iných obetí, áronovského kňazstva a levítov ako prostredníkov, svätostánku

a neskôr chrámu (svätyne), svätenia sviatkov, obradného očisťovania, čistého a nečistého, atď., pričom všetky tieto prikázania dopredu ukazovali na Krista ako Veľkňaza a jediného Prostredníka medzi Bohom a ľuďmi a na jeho jednu a dostatočnú obeť zmierenia. Tieto veci sa naplnili v Kristovi, a preto takéto skutky Boh už dnes od svojho ľudu (spasených kresťanov), ktorý je pod Novou zmluvou (zmluvou milosti), nevyžaduje.

Nepotrebuje chrám, oltár, kadenie, kňazov oblečených podľa predpisu, prelievanie zvieracej krvi na prikrytie hriechu, obriezku tela, atď. Práve naopak, ak by sme sa k týmto veciam vrátili, vypadli by sme z milosti (pozri list Galatským a list Židom).

Potom existujú skutky, ktoré sú prikázané ľuďmi v dôsledku premrštenej a pomýlenej interpretácie (výkladu) Božieho zákona. S takými sa stretával a proti nim vystupoval sám Pán Ježiš počas svojej zemskej služby. Boli to skutky farizejskej a zákonníckej tradície. Žiaľ s takými ľuďmi, ktorí prikazujú skutky, sa v „náboženskom“ prostredí stretávame aj dnes.

No a nakoniec existujú skutky, ktoré vychádzajú z viery a lásky a ich konečným cieľom je láska, ktorá naplňa Boží zákon (Gal 5:14). Takéto skutky Boh vyhľadáva u svojho ľudu aj dnes. Nie sme pod zákonom, ale nie sme bez zákona (Rim 6:14-15, 1. Kor 9:20-21, Gal 5:18). Napriek tomu, že Kristus za nás zástupne dokonale naplnil požiadavku záko-

na, my, ktorí sme skrze Krista pod milosťou, svojimi dobrými skutkami slúžime Bohu v spravodlivosti a prinášame ovocie Ducha. A úžasná milosť spočíva v tom, že nám k tomu Boh dal nové srdce (nové narodenie z Ducha) a On pôsobí naše aj chcenie aj činenie, pretože sa mu to tak líbi (Flp 2:13).

Toto Pavlovo chápanie „skutkov“ je úplne v zhode s Ježišovým učením. Spomeňte si napríklad na Ježišovu reakciu, keď mu farizeji vyčítali, že jeho učenci nedodržiavajú rituálne umývanie rúk pred jedlom (Mt 15:2). Ježiš ich vtedy pokarhal, že „ľudským rozkazom (tradíciám) učia ako učeníam Božím“ (Mt 15:7-9). Podobne reagoval, keď jeho a jeho učeníkov obviňovali z nedodržiavania sobotného odpočinku aj vtedy, ak išlo o činnosť spojenú s pomocou blížnemu alebo so zachovaním zdravia (Mt 12:1-13 a i.). Ježiš teda tiež veľmi jasne rozlišoval medzi skutkami, ktoré boli iba prejavom dodržiavania tradícií alebo ľudských príkazov a skutkami, ktoré boli prejavom skutočnej poslušnosti voči Bohu a výrazom lásky k Bohu. Láska k Bohu je aj „prvým prikázáním“ zákona, spočíva predovšetkým v bázni pred Bohom, v poslúchaní Božej vôle, v dodržiavaní jeho ustanovení a príkazov.

To, že konanie dobrých skutkov vyžaduje Boh, by malo byť jasné každému, kto pozná Písmo. Veď celým Božím slovom sa ako červená niť tiahnu výroky, napomenutia, výzvy prikazujúce konať dobro a zakazujúce zlo. A sú tam aj mnohé príklady

dobrych i zlych činov ľudí a ich následkov. Kde to teda Amsdorf vzal, že „dobré skutky škodia spásy“? Bola to „iba“ nevedomosť, či tento jeho výrok bol „inšpirovaný“ najväčším Božím nepriateľom?

Pravdou je pravý opak Amsdorfovho výroku, teda: „spásy škodí viera bez skutkov lásky“, formálne „uctievanie“, konanie mŕtvych (prázdnych „náboženských“) skutkov – teda „mŕtva viera“, ako ju nazýva apoštol Jakub. Taká „mŕtva viera“ a „prázdna nábožnosť“ nielenže nič neznamena, ale škodí. Napríklad aj tým, že odvádza od vecí podstatných a potrebných (medzi ktoré patria, okrem iného, aj dobré skutky – skutky lásky) a pritom prináša falošné uspokojenie. Dobré skutky (ak ich správne chápeme), teda skutky lásky k Bohu a ľuďom, sú a musia byť súčasťou viery. Veľmi dobre to vedel aj Luther. Svedčí o tom tento jeho výrok: *„Nemožno oddelovať skutky od viery, tak ako nemožno oddeliť žiar a svetlo od ohňa.“*

Pre nás musia byť najsmeroďatejšími slovami nášho Pána a Spasiteľa. Ježiš Kristus svojich poslucháčov veľmi dôrazne pred hriechom vystríha. Podľa Pána Ježiša nielen „skutkové naplnenie“, ale už aj úmysel je hriechom. Porušením príkazu „nezabíjaj“ je napríklad už nenávisť (pozri kázeň na hore), podobne porušením zákazu smilstva je už hriešna túžba po nemanželskom partnerovi (Mt 5:21-22, 27-28). Hreší sa teda nielen skutkami, ale aj myslou.

Na otázku zákonníka „ktoré prikázanie je prvé zo všetkých (t.j. najdôležitejšie)?“ Ježiš cituje tzv. „sumu zákona“: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej mysle a z celej sily. A druhé (v poradí dôležitosti) je toto: *Milovať budeš blížneho ako seba samého*“ (Mk 12:28-31). Čo znamená milovať Boha? Predovšetkým ctíť si Ho a rešpektovať Ho. Teda najmä plniť Jeho vôľu, Jeho prikazy: „Kto ma miluje, zachováva moje prikázanie“ (Jan 14:15+21-24). A *milovať blížneho ako seba*, znamená nielen chcieť, ale aj konkrétne činiť dobro a spravodlivosť, byť k blížnemu milosrdný, odpúšťať.

Priamo a jasne, inokedy zase v podobstvách Ježiš formuloval svoje učenie, prikazy, napomenutia. Ony sú súčasťou toho, čo vyjadrujeme výrazom „Totus Christus“. Bez prijatia

„celého Krista“, to znamená i celého jeho učenia, nemôžeme byť jeho skutočnými nasledovníkmi a nemôžeme sa ani utešovať falošnými nádejami.

Celkom iste nám na spásu stačí Kristus, „Solus Christus“, ale musí to byť celý Kristus, „Totus Christus“. Prijmi ho teda celého – nielen to dieťaťko v jasliach, ani nie iba toho umučeného na kríži, ale aj, ba najmä, toho živého a vyvýšeného Krista. Nemôžeš si vyberať iba niečo – to, čo sa ti momentálne hodí alebo páči. Buď máš Krista celého – patríš mu a môžeš teda prijímať všetko dobré, čo viera v neho prináša, radowať sa a očakávať naplnenie jeho zaslúbení alebo ho nemáš vôbec – a potom tvoje „kresťanstvo“ je len fasádou, za ktorou je hlboká prázdnota, z ktorej nemáš žiaden úžitok ani v súčasnom, ani v budúcom živote.

Milan Beňo

Redakčne upravené so súhlasom autora; pôvodnú prácu „Solus Christus – Totus Christus“ nájdete na www.knihy-benjan.sk

1. Nebezpečné sú dva odklony. Jeden sa sústreďí iba na Kristovo zástupné vzatie trestu za hriech (smrť) na kríži, druhý túto zástupnosť popiera a vyzdvihuje Kristov kríž len ako dokonalý príklad pre ľudí v znášaní utrpenia a dávajú sa do služby druhým ľuďom. O prvom zo spomenutých odklonov sa dočítate viac v knihe „Solus Christus – Totus Christus“ na www.knihy-benjan.sk.
2. Vianoce sú síce pripomenutím si Ježišovho narodenia, nie sú však jeho „narodeninami“ v tom zmysle, ako ich my bežne chápeme: Ježiš sa nenarodil 25. decembra, kedy si pripomínajú jeho narodenie kresťania na Západe, ani 6. januára, kedy si jeho narodenie pripomínajú kresťania na Východe a vieme, že to nebolo presne na začiatku nášho letopočtu.
3. Sám Pán Ježiš neustanovil „kresťanské sviatky“ Vianoc a Veľkej noci, on ustanovil krst (ponorenie) do vody uverivšieho obráteného človeka („učeníka“, kresťana), Matúš 28:19 a večeru (pamiatku) Pánovu (Lukáš 22:17+19).
4. Grécke slovo „metanoia“ sa do slovenčiny prekladá obyčajne výrazmi „pokánie“ alebo „obrátenie“, no doslovne znamená „zmena mysle“.

Existuje východisko

Pri bežnom rozhovore so známymi, mi často položia otázku: "Ako si dokázal, že už nepiješ alkohol a ani nefajčíš? Máš takú pevnú vôľu?" Odpovédám: Keby som mal takú pevnú vôľu, tak by som bol prestal s alkoholom a cigaretami už oveľa skôr. Pán Ježiš ma pred ôsmimi rokmi oslobodil od týchto závislostí. Ako sa to stalo? Ale začnem svoj životný príbeh od začiatku:

Prvú skúsenosť s alkoholom som mal ako dvanásťročný. Pamätám, ako som i s kamarátmi na Veľkonočné sviatky chodil polievať a ako často nám bol ponúkaný aj alkohol. Ako 16-ročný som sa dostal do Čiech a po krátkom čase som zapadol do partie kamarátov, s ktorými sme často navštevovali reštaurácie, ale pilo sa aj na pracovisku. Do svojich 26-tich rokov – kedy som sa oženil – som vystriedal rôzne pracoviská a vždy som sa dostal do partie, kde sa pilo. Môj vzťah k alkoholu sa nezmenil ani po tom, ako som sa oženil. Mali sme s manželkou Vierkou už tri deti, keď sa mi akosi často začalo ozývať svedomie. Spomenul som si, že keď som mal asi 10 rokov, rodičia sa pod vplyvom alkoholu hádali. Vtedy som si dal sľub, že ak sa ožením, nechcem, aby moje deti vyrastali v takom prostredí, v akom som musel vyrastať ja. Pred týmto hlasom svedomia som nemal úniku.

Začali prichádzať ťažkosti s financiami – deti potrebovali napríklad topánky a ja som si uvedomil, že nebyť toho, koľko korún dávam na alkohol a cigarety, tak sme im tieto veci mohli poľahky kúpiť. Prežíval som duševnú krízu a často som myslel aj na to, že si zoberiem život. Pokúšal som sa

prestáť aspoň s jedným neduhom a tak som prestal s alkoholom, ale iba 3-4 dni som vydržal bez alkoholu a znovu som sa opil. Po vytriezvení som skúsil prestať s cigaretami, ale ani tu som nedosiahol nič, tiež som vydržal iba asi tie 3-4 dni. Keď som sa musel prizerať, ako si deti musia obúvať do školy topánky, ktoré boli už vhodné iba na doma, dokonca som začal obviňovať Boha za to, že je "nespravodlivý" a vyčítal som mu, že ja som sa narodil do zlej rodiny a už ako 16-ročný som musel utiecť z domu atď.

Začal som sa lutovať a opäť som myslel na to, že by bolo najlepšie skoncovať s takým životom. Naše manželstvo prežívalo krízu kvôli kriku a hádkam, ktorých dôvodom bol alkohol. V tom čase začali za švagrom, ktorý býval v susedstve, chodiť „akísi divní ľudia“, ktorí o inom ani nehovorili, iba o Pánovi Ježišovi a o tom, že sa máme s problémami obrátiť na Neho a On nám určite pomôže. Začal som si z týchto ľudí ťahať a posmievať sa im, že ako by už mne len mohol pomôcť "ten Pán Ježiš", veď asi ani nevie, že existujem. Štvalo ma aj to, že sa títo ľudia neurazili a vždy mali pre mňa iba vlúdne slová. Ale moje svedomie sa ozývalo

čoraz silnejšie a už som nevedel ani zaspať, až som jednu prebdenú noc v duchu vykrikol: Bože, ak si, zmiluj sa nado mnou, pomôž mi a osloboď ma od alkoholu!

Keď som sa na druhý deň po krátkom spaní zobudil, ešte rozospatý som sa zo zvyku načiahol po cigarete a zapálil som si. Rozkašlal som sa a pomyslel som si, že asi ide na mňa chrípka – na to, že som v noci v duchu prosil Boha, som pozabudol. Otvoril som si pivo a zdalo sa mi akési horké, aj víno malo akúsi kyslú chuť. Spomenul som si na to, ako som v noci prosil Pána Boha o pomoc a až mnou otriasla bázeň: Boh je a vypočúva naše prosby aj dnes.

V našom manželstve zavládol pokoj a aj keď občas máme na rôzne

veci odlišný názor, predkladáme aj tieto veci pred Pána Ježiša, veď On vo svojom slove – Biblii nám to tak odporúča. Začali sme čítať Sväté Písmo, ale vtedy sme ešte mnohým veciam nerozumeli, tak sme hľadali niekoho, kto by bol ochotný Písmo vysvetľovať. Po hľadaní a modlení sme takýchto ľudí našli a chodili k nim pravidelne. Žiaľ, táto rodinka sa presťahovala do Komárna, ale naše stíšenia pred Pánom Ježišom naďalej ostali. Aj keď si Bibliu čítame aj vo všedné dni, predsa len mávame každú nedeľu biblický krúžok, na ktorý pozývame aj známych a môže prísť ktokoľvek a spýtať sa čokoľvek. Vo vlastnom živote sme prežili, že Kristus je živý Boh – Jemu sa dá dôverovať.

Štefan Krkoš

Evanjelium zasahuje

Odpoludňajšie zhromaždenie sa začalo. Tiché tóny harmónia a text piesne nás unášajú k nebeským výšinám. Boli sme pripravení počuť Božie slovo. V tomto stíšení sme odrazu počuli tichý plač. V poslednom rade pri dverách sedela neznáma mladá žena. Oči mala plné slz a jej bledá tvár prezrádzala, že ju dlhší čas niečo trápi.

Služba Božím slovom sa niesla v znamení biblického verša: „Ak ste teda boli vzkriesení s Kristom, hľadajte to, čo je hore, kde Kristus sedí na pravici Božej...“ Zvestované evanjelium malo moc. Duch Boží usvedčoval z hriechu a zároveň ponúkal radostnú istotu tomu, kto naozaj úprimne verí, že aj za neho Pán Ježiš zomrel na golgotskom kríži. Na tvári neznámej ženy bolo vidieť, že bojuje tvrdý boj. Slzy pokánia jej tiekli po tvári. Evanjelium zasiahlo v pravý čas a na pravom mieste. V krátkom

čase vyrozprávala svoj smutný životný príbeh.

Keď som mala dvadsať rokov, moja teta sa obrátila k Pánovi Ježišovi a rozprávala mi, aká je šťastná a čo sa s ňou stalo. Jej svedectvo mi bolo odporné a povedala som jej, že ak sa s ňou niečo stalo, potom sa asi zbláznila. Prerušila som s ňou všetky príbuzenské vzťahy a dala som jej najavo, že v budúcnosti nechcem mať s ňou nič spoločné. Teta sa skutočne odmlčala a za ďalších dvadsať rokov sme sa ani nestretli.

Od svojich dvadsiatich rokov som žila voľným štýlom bezbožného života. Vydala som sa za vysokoškolsky vzdelaného muža, ktorý si po čase ešte zvýšil kvalifikáciu. A tak sa moja životná úroveň dvíhala stále vyššie a vyššie. Pohybovala som sa len vo vybranej spoločnosti, čo sa mi veľmi páčilo. Čoskoro som však poznala, koľko hriechu a nepravosti sa skrýva v živote „vyššieho štýlu“. Na obyčajných ľuďoch som sa pozerala zvyška, nič pre mňa neznamenali.

Tak som žila šesťnásť rokov a bola som svojím spôsobom šťastná. Bola to však len akási imitácia toho pravého šťastia, po ktorom som kedysi v kútku srdca túžila. Potom sa začali búrať základy našej rodiny. Začalo to manželskou neverou môjho muža a vyvrcholilo tragickou smrťou mojej sestry. Všetci priatelia a priateľky, ktorí mi predtým robili poklony, ma odrazu opustili. Zdalo sa mi, že celý svet je proti mne, ba aj ten Pán Boh, v ktorého som už vôbec neverila. Životné úderky ma tak pritlačili k stene, že som viackrát pomýšľala na samovraždu. Štyri roky som bola akoby terčom všetkých možných úderov a depresie. Nebolo nikoho, kto by mi preukázal aspoň kústik lásky. Preto sa aj z môjho srdca vytratila láska ku všetkému a každému. Zostali mi tri deti, dve dcéry a jeden syn – mrzáčik, ktorý má už dvadsať rokov a nikdy mi nepovedal mama... V bolesti a utrpení som sa snažila rozdeliť zvyšok lásky deťom, ale aj pri nich som sa dožila určitého sklamaní.

Bola som skutočne na dne. A práve vtedy ma navštívila moja vzdialená veriaci teta. Bolo to Božie riadenie, že po dvadsiatich rokoch prišla vtedy, keď som

bola na konci so silami. Životným bojom som bola vyčerpaná a moje srdce prázdne. Teta mi znovu hovorila o veľkej Božej láske, ktorú má pre všetkých ľudí. Hovorila, že Boh miluje každého hriešnika a pokoj chce dať každej utrápenej duši. Moje srdce sa začalo otvárať tejto radostnej zvesti. Pozvala ma do zhromaždenia kresťanov. Išla som. Hneď pri prvej návšteve som cítila, že Boh sa ku mne skláňa vo svojej odpúšťajúcej láske. Preplakala som celé zhromaždenie. Boli to slzy pokánia nad pokriveným životom, ale súčasne aj slzy radosti z odpustenia v zásluhách Kristovej obeti. Zvestované evanjelium som prijímať dychtivo a ono vykonalo pri mne veľkú zmenu. Vedela som, že sa so mnou niečo deje. Dotyk Pána Ježiša na moje ubolené srdce bol taký zvláštny a krásny, že som poznala tri veci: Pán ma z milosti prijal za svoje dieťa a všetko mi odpustil, – uistil ma o tom, – a povolal do nového života. To bolo moje znovuzrodenie, môj najkrajší deň života.

Z Božej milosti chcem znovu začať žiť. Ale nie sama, ale s mojím Pánom, ktorého som pozvala do mojej stroskotanej rodiny. Pevne verím, že to bude iný život, skutočne nový, ktorý ďaleko prevýši ten minulý, na ktorý nechcem ani pomyslieť. Súčasne túžim aj po tom, aby sa aj ostatní moji príbuzní a priatelia zastavili na ceste do zahynutia. Nájdite si čas na čítanie Biblie a verte evanjeliu! Nečakajte, až prídu chvíle stroskotania, ale hľadajte Pána Boha, dokiaľ je čas milosti, aby ste svoj život nezaťažili hriechom tak, ako ja. Moju rodinu hriech zasiahol naplno, aj mňa. Ale vďaka Bohu, že aj Jeho milosť ma zasiahla naplno.

Pavol Kulačík

„Uvaľ na Hospodina svoje diela, a tvoje myšlienky budú stáť pevne“ (Príslovie

Výzva misijným pracovníkom

Milí bratia a sestry!

Na redakciu sa obrátila manželská dvojica s prosbou o pomoc. Uverili a vedia, že z milosti Božej sú zachránení zo svojich hriechov a spasení. V mieste, kde žijú, nemajú však spoločenstvo Božích detí, po ktorom úprimne túžia. Boli by radi, keby aj v mieste ich bydliska bývalo zhromaždenie veriacich v spasenie z milosti Božej. Redakcia časopisu *Solas* sa týmto obracia na misijných pracovníkov z protestantských evanjelikálnych alebo letničných cirkví o túto službu a pomoc. Jedná sa o domácu misiu na južnom Slovensku v lokalite Nové zámky – Štúrovo. Tí, ktorí túžite pomôcť a ste otvorení na domácu misiu, informujte redakciu a my sprostredkujeme potrebný kontakt. Na našu poštovú alebo e-mailovú adresu pošlite údaje o sebe, označenie spoločenstva, ktoré navštevujete a ku ktorému sa hlásite, svoju poštovú a e-mailovú adresu a telefónne číslo.

Ďakujeme.

Solas č. 2, jar 2009

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 01 Žilina 7.
Je evidovaný ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný.

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posilať na VÚB Žilina,
číslo účtu: 2486916455/0200

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda
Fotografie v čísle a na obálke: Redakcia *Solas*

Adresa redakcie: Redakcia Solas, Smreková 11, 010 01 Žilina 7
Tel.: 0948 444 155; e-mail: redakcia.solas@solas.sk

www.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solus

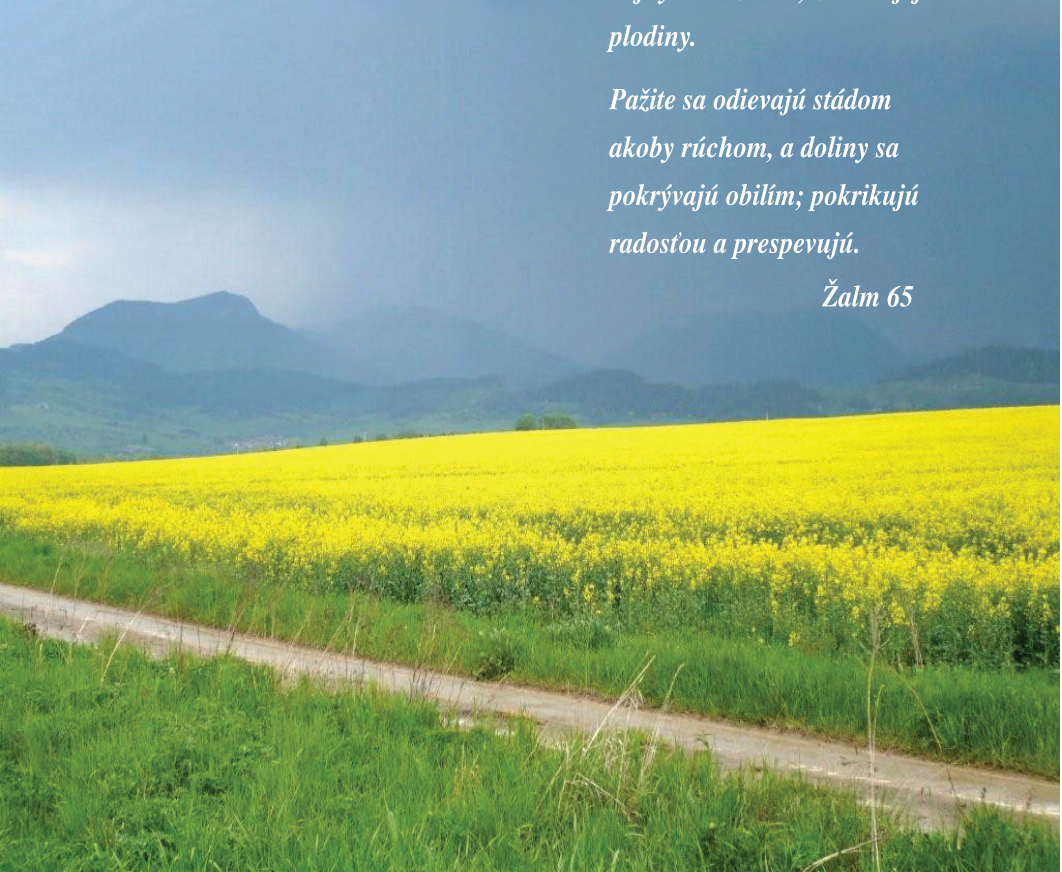

*Navštevuješ zem a štedre ju
polievaš; hojne ju
obohacuješ. Potok Boží je
plný vody. Pripravuješ im
zbožie, lebo ju tak spravuješ.*

*Zvlažuješ jej brázdy,
urovnávaš jej hrudy; kypríš ju
hojnými dažďami; žehnáš jej
plodiny.*

*Pažite sa odievajú stádom
akoby rúchom, a doliny sa
pokrývajú obilím; pokrikujú
radosťou a prespevujú.*

Žalm 65

Jedine Bohu patří sláva

Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj Vaším časopisom. Čítajte, rozširujte, podporujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom. Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.

www.solas.sk